

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును. ౩10౩౫౪

Vol. 9.

No. 75.

చెన్న పట్టణము 1922వ సం॥ జూన్ నెల 28-వ తేది బుధవారము
సంపుటము ౯ } దుండుభినామ సంవత్సరము, ఆషాఢమాస శుద్ధ చవితి ర.

సంచిక ౭౫

శ్రీరామదాసుచరిత్రము

ఇయ్యది కొండపల్లెయనెడి గ్రామమునందు జన్మించి భద్రగిరియందు కైంకర్యము చేసిన గోపన్న యను పేరుగల రామదాసుగారి వైభవమును తెలుపుచున్నది. ఇతఁడు శ్రీరామ భక్తుఁడు. ఇందు భద్రాచలమాహాత్మ్యమును గలదు. భద్రగిరియందు ప్రస్తుత ముండు ఆలయమును, అందలి సీతా రామలక్ష్మణుల ప్రతిమయు మొదలుగాఁగల అలీసుందరమైన 8 పటములను జేర్చబడి మేలైన బైండు రూపు 1-0-0. డిటా కాలికోబైండు రూపు 1-2-0.

ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అండు కో., ఆనందముద్రణాలయము, మదరాసు. (1)

R. Venkateshwar and Co. Publishers, Loane Square, Madras

వేమన,

సంపూర్ణజీవితము : బోధనలు

చిత్రపటములు : సమస్త వివరములు

ఉన్నత స్వాధ్యాయాధిపతి వేపరామేశ్వరుని పీఠికతో, పుటకలు, పండితులు మెచ్చుచున్నది. ఇదివఱకు వేమననుగూర్చి తెలియని స్థలము, కాలము, కులము, కుటుంబము, కవనము, పుట్టుక, నిర్యాణము, బోధనలు వివరముగనున్నవి. క్యాలికో బైండు రు. 2-0-0 లింపు బైండు రు. 1-8-0 పోస్టేజీ వేలు కర్వరపడినయెడల ప్రతులు దొరకవు. -కమలకుటీరము, మైలాపూరు, మద్రాసు.

ఓటో మోటోరి

28:౩

మీరు బయటపోయి వచ్చినతరువాత చాలా బడలికయందు నవ్వుడు, వెండిగడ్డు, విందులు జరుగు నవ్వుడు దీని నుపయోగించిన మంచి నువాసన నిచ్చి ఆనందమును, నుఖమును కలుగజేయును.

కొబినియా టైలము

వేసవికాలములో ఉపయోగించుటకు గచ్చిన శీతములకు చలనము సౌందర్యమును యిచ్చును. అనేక ప్రీతి ఉపయోగించుచున్నార. ప్రపంచమున ఈ రెండూ ప్రతిఘటించుటలోన ఆకర్షణము. ఎల్లచోట్లను విక్రయించబడును.

ఓటోమోటోరి ధర బుడ్డి 1-కి రూపు 2, 1, 0-12-0, 0-8.

కొబినియా టైలముధర బుడ్డి 1-కి రూపు 1-0-0

Shyam & Co, 6, Runder at, Madras. ప్రియంగాం కంపెనీ, రీబింగరు వీధి మదరాసు

సకల పనులకు

శ్రేష్ఠతమమైన, అత్యంతమైన అమెరికన్ హోడు ఫోర్సు పంపులు.

200 అడుగులలోతువరకు బావులను త్రవ్వవచ్చును.

అడుగుభాగమున ఇత్తలి సిలిండరు, 1 1/2 అంగుళము పీల్పు (suction) గలవు. ఒక బాలుడు కూడ దీనిని ఉపయోగింపవచ్చును. ధర 1-కి రూపు. 125.

2 అంగుళముల టాంక్ ఫోర్సు పంపు

25 అడుగులలోతుకు మించని మిట్టబావులను గుంటలను త్రవ్వట కుపయోగ మైనవి. పీల్పు (suction), బయటికి విడిచిపెట్టుభాగము (discharge) 2 అంగుళములు గలది. 1 గంటకు 2000 గాలనులను తీయును. ఉద్యానవనము గలవారి కిది మిక్కిలి ఉపయోగకారి. గనుక ఒకటిని స్థాకులో నుంచుకొనుట మంచిది. పీల్పుకు (suction) బదులు రబ్బరు గొట్టమును ఉపయోగించుటకై ఇందువెంబడి పంపబడును. 1-కి ధర రూపు. 100. రబ్బరు గొట్టము (Hose) ధర ప్రత్యేకము.

మీకేమి కావలయునో తెలుపుచు, క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు.

Limaye Bros., Ltd. P. B. No. 684, Fort, Bombay.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

(2113-688) ఈ ఆపూర్వగ్రంథములో జర్మనీగారడి, యోగ ద్వీప ప్రలాభము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్రశాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, ఆమెరికావారి చీట్లపేక రిమా పాలు విచిత్రనోదవిదలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, శరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట భూమిపైన గజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ బొత్తము తెలుగుభాషలో అతి సు భమైన కైలిని వ్రాచుబడి యున్నది. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యుత్సాహముగా మేజర్ జేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీనివెల రూ 4-0-0. త్వరపడు. పి. ఆర్. జనార్దనంనాయుడు, బంగ్లా, గుంటూరుజిల్లా

బహుమానము

వైద్య విద్య

ఆయురారోగ్యైశ్వర్యములకు మార్గదర్శి అన్ని భాషలలో దొరుకును.

రాజవైద్య నారాయణజీ శ్రీవత్స.

(8198) 27, చివాబజాంగోడ్డు మదరాసు.

(3081) "కత్తికట్టలు"

పెద్దకత్తి గల్లి గజము పొడుగు ౪ అంగుళములు. పొడవైనవి. 1-కి రూపు 4-8-0.

దజను కొనువారికి ఒకటి ఉచితము. పోస్టేజీఖర్చులువేత కలయునారు ఆర్డరుతో ఒకరూపాయి అడ్వాన్సు పంపవలెను. బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో

కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు etc.

వెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

తెలిగ్రాఫిక్ ఆద్రెసు: "ఇంద్రప్రీతి" వెద్దాపురం

ఆతంకని గ్రహబేషధాలయం

ప్రతిదినము 1881 సం॥

ఈ బేషధాలయపు ప్రసిద్ధి జెందిన

ఆతంకని గ్రహమాత్రాలు

వీటిని నేవించి మేలుపొందిన అనేకులు పలుమారు విదేశక కోతుచున్నారు. గాన ప్రతిఫలము మీరు కూడను పొందవలెను అనుట చాకోరిక - ప్రస్తుతం.

తపాలు ఖర్చులు కూడను కోరిక పంపబడు మాయెక్క చరితాలకు గాను దయచేసివ్రాయుడు.

ఆతంగని గ్రహబేషధాలయం

(219) 26 బ్రాడ్వే, మదరాసుకు వ్రాసిడి.

నోటీసు ది కర్నాటిక్ వేవరుమిల్సు, లిమిటెడ్

"వెక్సుఫోర్డు హౌసు" కీల్వోకం, మద్రాసు

1920 సం॥ రమునందు కంపెనీ ప్రాస్పెక్టును ప్రచురించి పంచి పెట్టినప్పటినుండి మద్రాసులో గాని లేక మద్రాసుకు సమీపమున గాని యంత్రాలయమును స్థాపించు ఉద్దేశ్యము లేదు. రాజసుపేంద్రవరమునందు గోదావరి నది ఒడ్డున విశాలముగనున్న అనుకూలమైన 15 ఎకరముల స్థలము దొరికినది. సదకు స్థలమునందు గడ్డికో కాగితములను, వెనురునుండి కాగితపు గుజును తయారుచేయుటకు కావలసిన కట్టడములు, యంత్రాలయములు నున్నగు వివిధ ఆవిష్కరితముగా ఏర్పాటు చేయబడుచున్నవి. కాగితపు గుజును కాగితములుగా మార్చుటయు, అట్లును తయారుచేయుట కవసరమైన యంత్రములను ఏర్పాటుచేయుట మిక్కిలి ప్రశస్తతమైనదని డైరెక్టరులు యోచించుచున్నారు.

యంత్రాలయమునకు కావలసిన సామగ్రిలన్నిటిని ఏర్పాటుచేసి, కాగితమును తయారుచేయుటకై కావలసిన (కెమికల్సు) రసాయన సామాను లన్నిటిని అచ్చటనే చేసేకొనుటకు అగత్యమైన కర్మాగారము నొకటిని స్థాపించుటకును డైరెక్టరులు ఉద్దేశించియున్నారు. కాగితమును చేయుటకు పరిశ్రమములకు ఇతరవనరులకు, కావలసిన రెండు రకముల రసాయన సామానులు తగిన ధరలచొప్పున (కెమికల్సు) ఎక్కువగా కావలసియున్నది.

కావున కంపెనీ మూలధనము రూ 10,00,000 ల నుండి రూ 20,00,000 లకు పెంచబడినది.

రూ 20,00,000 లు మూలధనము వాటా 1 కి రూ 100 లు చొప్పున 10,000 వాటాలుగాను, వాటా 1 కి రూ 20 లు చొప్పున 20,000 వాటాలుగాను విభజింపబడియున్నది.

రూ 100 ల వాటాలు—దరఖాస్తుతో రూ 25 లును మిగిలిన సొమ్ము కోరినప్పుడు దఫా 1 కి రూ 25 చొప్పున చెల్లించవలెను. ప్రతి రెండు దఫాలకు మధ్యను 3 నెలల కాలము నకు తక్కువలేని వ్యవధి యుండును.

రూ 20 ల వాటాలు—దరఖాస్తుతో రూ 10 లును, మిగిలిన సొమ్ము కోరినప్పుడు దఫా 1 కి రూ 5 లుచొప్పున చెల్లించవలెను. ప్రతి రెండు దఫాలకు మధ్యను 3 నెలల కాలమునకు తక్కువలేని వ్యవధి యుండును.

ప్రాస్పెక్టునును ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను.

ది మానేజింగు డైరెక్టరు "వెక్సుఫోర్డు హౌసు," కీల్వోకం, మద్రాసు.

ఇ నా న థ లె

మలేరియా జ్వరమునకు ఆమోఘమైన ఔషధము.

జ్వరగడ్డను కరిగించి, 15 దినములలో వ్యాధిని పూర్తిగా పోగొట్టును. మలేరియాను రానివ్వక ఆటంకపరచుటకై ఉడయం, సాయంకాలములందు పూటకు ఒకమాత్ర చొప్పున తీసుకొనవలెను.

అ ట్టా గ్రా

తిమురువాయువు, మూత్రరోగము మూత్రకృచ్ఛరోగము మున్నగువాటి తగిన దివ్యౌషధ మిది యొక్కటియే. నమ్మకమైనట్టి మందుల దుకాణములందు, ఔషధశాలలందు దొరకును.

మెస్సర్సు గోరియో (లిమిటెడ్) పోస్టుబాక్సు నెం 159, పోస్టు - బొంబాయి.
Esanafele. ఇండియా, బర్మా, సిలోనుకు పోల్ ఏజెంట్లు.

(25)

శ్రీ త్యాగరాజ హృదయము

సంగీతాభిమానులకు అగత్యముగా కావలసిన యొక్క గ్రంథము.

ఇది సంగీత సాహిత్య విద్వాంసులైన

కె. వి. శ్రీనివాస అయ్యంగారిచే రచియింపబడినది.

ఈ పుస్తకము సుమారు 580 పుటలకుల వాలుకు సంపుటములుగ పంచి గ్నేజాకాశీలో ముద్రింపబడి మేలులైదు చేయబడి యండునది.

4 సంపుటములుగల సెట్టు 1-కి ధర రూ. 16. సంపుటము 1 కి రూ. 4.

మొదటి సంపుటము తయారై యున్నది.

రెండురూపాయలు ముందుగా పాఠకునికి ప వి అర్థమును రిజిస్టరు చేసుకొనువారికి ఒక సెట్టు 12 రూపాయల కిక్కురును. రిపాబ్లికన్ ప్రెస్ కోమ

ఇది విశేషములు:—సహనీయులకు శ్రీత్యాగరాజ అగ్రగణిత కవియంగడిన కీర్తనములలో 800 కీర్తనములను చక్కఁగాజరిపి వారికి ఆనందానికి, మూలము, ప్రతిపదార్థము, విశేషార్థములును, రాగతీతము, స్వర సాహిత్యములను వ్రాయబడియున్నవి.

(147)

ఎమ్. ఆది కంపెనీ, ఎన్. నేడు, మద్రాసు.

సమకాలికాభిప్రాయములు

నాటక శాసనము.

గుంటూరు కృష్ణమండలములలో మూలమున్న 1877 సం॥ కల్ప నాటకపు చట్టమును వైకి లేకదీసి ప్రయోగించినారు. ఈ ప్రయోగము మూలమున గవర్న మెంటువారి సెలవుపొందనిది ఏ నాటకములు గాని యాచరెండుమండలములలో నెక్కడను ప్రయోగింపరాదు. నాటకము ప్రయోగించుటకు నాలుకదినములు ముందుగా గవర్న మెంటువారి సెలవు పొందవలెను. ఆ నాటకపు పుస్తకము నొకదానిని గవర్న మెంటువారికి పంపవలెను. ఆ పుస్తకమును చూచి ప్రయోగింపబడదగిన దైవయెడల సెలవివ్వబడును. లేనిచో సెలవివ్వబడదు. సెలవివ్వబడని యపుడు నాటకమును ప్రయోగించుట గాని, ప్రయోగించుటకు ప్రయత్నించుట గాని, దండెవ్వరును చున్నది. ఒక నాటకులకే గాక, భజంతిలకే ప్రేక్షకులకు నాటకపు నోటీసు ముద్రాపకులకు, నాటకము నోటీసులు పంచిపెట్టు వారికి నాటకశాలాధికారులకు గూడ దండెన తప్పదు.

నాటకము ప్రయోగించినచో, నాటకములో వ్రాసినమాటలుతప్ప ప్రబంధములు ఇతరముల వదిలవలెను. ఇది యంతయు జూడ మోటు వివరముగా తోచుచున్నది. ఇదికల కట్టి కానమున్నట్లుకేట రెవెన్యూగరు, అచ్చొత్తింపబడని నాటకములనుట యెట్లున్నను, అచ్చొత్తింపబడి ప్రకటింపబడిన నాటకముల కీకానము సేల ప్రయోగంపనలేనో మాకు తెలియకున్నది. అచ్చొత్తింపబడి ప్రకటింపబడిన ప్రతిపుస్తకమును గూడ ముద్రాపకులు, ప్రకాశకులు, రిజిస్ట్రార్ రాఫ్ బుక్సు నాటక నొకటా క్యాధికారికి పంపితిరవలెను. అట్లుపంపబడినపుస్తకములో నిండాన్న చుకున్నయము లేమైన నున్న వేమో చూచి యట్టి పుస్తకములను రచించినవారలపైను మెయ్యను, ముద్రాపక, ప్రకాశకుల విషయమై యును తగినచర్యతీసికొనుటకు విధి యేర్పడియున్నది. అట్టిపుస్తకములు రాజద్రోహపూరితము లైవయెడల చర్య తీసుకొనవచ్చును. అట్టి పుస్తకములు నీతివాద్యాములై యున్నయెడల చర్య తీసికొనవచ్చును. అవ్వడప్పు డట్టి యభియోగములు వచ్చుటను వనము చూచుచునే యున్నాము. మేజిస్ట్రేట్ టట్టి కేసులను విచారించి నిందితులను శిక్షించుచున్నాడు. నిండాన్న చుకు పుస్తకము లన్నియు భక్త్యాన్త్రప్రకారము దొరతనమువారు వశపఱచుకొని వానిని సకింపు చేయుచున్నాడు. ప్రచురింపబడుచున్న పత్రికలను, పుస్తకములను జాగ్రత్తగా పరిశీలించి గుణదోషనిర్ణయములంజేసి శాస్త్రప్రకారము క్యవసారిండుటకు తగిన లాక్కాధికారులను సర్కారువా రెప్పజియే యున్నాడు. అట్టిలాక్కాధికారులు పుస్తకములను పరిశీలించి నిండాన్న చుకు కానని వదిలి వేసిన తరువాత గూడ నీనాటకపుచట్టముప్రకారము అని నిండాన్న చుకు లని యెంపబడుట కవకాశము నిచ్చుటకు కారణం చేయియో మాకు తెలియకున్నది.

ఈ శాసనప్రయోగము పూర్వోక్తమండల ద్వయములలో నెట్లు పరిణమించునో ముందు ముందు తెలియగలదు. - గోదావరి పత్రిక.

దిలేముష్ లేహ్యము.

మా యూవాని వైద్యశాలయందు పేనాను చే జనించిన వ్యాధులకు నీ ఔషధము 262 మూలికలతో తయారుకాబడినది.

పేనా మనగా దేహ మంటలుయు మత్స్యలు, నోప్పులు, తిమ్మిల్లు, అరికాలు ఆరిచేతులు, దుఃఖలు, బలహీనము, అజీర్తి, గుండెదడ, భారము, కడుగు, ఎక్కువ, కీళ్ళనొప్పులు, కీరక మంతయు లాగుట, కారీరకంఠము, శుక్లఃప్రము, పొండించి కారీరము తెల్లబడుట, జీర్ణించిన సెన, సవాయి మొదలయిన వ్యాధులుగా కీరకమం దుండు ఏ జమ్మునైనను పూటకు పావు తులము లగాయతల ఆరతులము మోతాదును నలుబదిదినములు నేపించిన రోగము నిర్మూలములయి పలుచబడి తీగవలె వెలికిబారి యిండ్రియమును గట్టిపరచి, రోగికి యిండ్రియపుష్టి గలిగి 48 శుభ్రమైన రక్తమును కలిగించుటయే గాక త్వరగనే కళ్ళలు గలుగుజేయును. ఏ విధమైన పేనాదణమైనను సువాయాసముగా గ్యాగంటితో యాలేహ్యము నేపించినవారలకు వైచిత్త్య ఆనందము లేకయే నివారణ మగును. పథ్యము: ఇచ్చాకభ్యము.

గ్యారంటీ బాండు:-

మా వైద్యశాలయందు కీర్తన గా యుండు ఔషధములు మా శ్రేష్ఠ ప్రకారము గుణములలో ఏ విధమైన లోప ముండినను రోగులు మా కిచ్చు కీజు తిరిగి ముకరో యివ్వగలవారము.

రు 40 శేకు 1-కి రు 6-0-0.

వినివాడు: ది ఆయుర్వేద యునానీవైద్యశాల, బిడ్డిగోడ్డు, కాకినాడ.

గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము

కార్యనిర్వాహకవర్గమువారి సభ

ఈనెల 22 వ తేదీ సాయంత్రమున, 23 వ తేదీ ప్రా

ర్థము రామచంద్రాపురములో గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము

యొక్క కార్యనిర్వాహకవర్గము సమావేశమై చేసిన తీర్మానము.

సంఘాధ్యక్షుడు డ్రై. శ్రీ. గజవిల్లి రామచంద్రారావుగారు

అధ్యక్షత వహించిరి.

1. రాజమహేంద్రవరం తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము

యొక్క లేఖలను పరిశీలించి ఉపసంఘమువారు తయారు చేసి

పంపిన నివేదికనుగురించి ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘము

వారు దఖలు పుచ్చుకొన ఆలోచించుచున్నారు. కావున ప్రస్తు

తము నిలుపు చేయడమైనది.

2. గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క లేఖ

లను, జడతాలు, గుమాస్తా యిచ్చిన సంబంధించి వెంటనే

పూర్తిచేసి తిరిగి సబ్ కమిటీవారి అభిప్రాయముతో నివేదిక

జూలై 8 వ తేదీలోగా పంప కోరడమైనది. శ్రీ మైలవరపు

సాంబశివరావుగారిని కూడ సబ్ కమిటీలో మెంబరుగా నియ

మించడమైనది.

3. గ. ఈ జిల్లాలో శ్రీ మమరాదాసుగారు రాజ

మహేంద్రవరమున్న, వీలైనయెడల కాకినాడమును కడద

పరిశ్రమ చూచుటకు వచ్చెడి యేర్పాటుచేయుదని ఆంధ్రరాష్ట్ర

జాతీయోపసంఘమునకు తేలివార్త పంపవలెను.

4. తుని, పితాపురం, వద్దాపురం తాలూకాలలో కడద

బట్టలు తయారు చేయించుచున్న కాగ్గానాలను పరిశీలించి

సరియైన కడద తయారు చేయుచు వర్తకులపేర్లు యీసంఘ

మునకు యాకించి ఉపసంఘమువారు తెలియజేయ గోడమై

నది. శ్రీ గజవిల్లి రామచంద్రారావు గారు, శ్రీ మైలవరపు

సాంబశివరావుగారు శ్రీ బొన్నగడ్డ మల్లపరాజుగారు.

[అంతట సభ ఆపబడి రెండవదినము ఉదయము 8 గం

టలకు గూడెను.]

3. ఈ జిల్లాలో తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘములు

ప్రతి గింజలు వెంటనే కొని ఆయా తాలూకా గ్రామములలో

యింటింటికీ దొడ్లలో వేయు నిమిత్తమున్న, పోలములలో

వేయు నిమిత్తమున్న సప్లయ చేయవలెను.

4. ఈ జిల్లాలో ప్రతి ఫిర్కాలోను ఒక ఖద్దరు కా

ర్ఖానా ఆయనను స్థాపించుచేయు ప్రయత్నములు చేయవలెనని

తా. కాంగ్రెసు సంఘములను యీ సంఘమువారు హెచ్చరించు

చున్నారు.

గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము

23-5-22 తేదీ శుక్రవారం 8 గంటలకు శ్రీ. చుర

గజవిల్లి రామచంద్రారావుగారి అధ్యక్షతన గోదావరిజిల్లా

కాంగ్రెసుసంఘము రామచంద్రాపురములో సమావేశమై చేసిన

తీర్మానములు.

1. 18-5-22 తేదీన కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు గా.

జి. కాంగ్రెసు సంఘముయొక్కయు, తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘ

ముయొక్కయు విధులనుగురించి చేసిన 4-5 తీర్మానముల నా

మోదించడమైనది.

4 వ తీర్మానము

[గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము ముఖ్యముగా నీ కింది

విషయములనుగురించి పనిచేయువలయును.

అ. నిర్మూలనార్థము కొరకున్న అస్పృశ్యతా దోష

నివారణ కొరకున్న యీ జిల్లాలో ఒక ప్రత్యేక సేవాసంఘ

మును ఏర్పాటుచేసి క్రమముగా పని చేయించుట.

ఆ. ఈ జిల్లాలో పంచాయితీదర్జుల నిర్మాణముకొరకు

ఒక విధానమును తయారుచేసి అమలులో పెట్టుటకు ఒక

స. ఘమును ఏర్పాటుచేయుట.

ఇ. ఈ జిల్లాలో జాతీయ విద్యాలయములకు గు సల

హాయన్న సహాయము యిచ్చుట, కొత్త జాతీయ విద్యా

లయములను స్థాపించుట.

ఈ. ఈ జిల్లాలో కాంగ్రెసు ప్రచారము సరిగా చేయిం

చుట, తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘములను, వాని జమాఖర్చు

తెఖలు తనిఖీచేయుట.

5 వ తీర్మానము.

ఈ జిల్లాలోని తా. కాంగ్రెసు సంఘములు ముఖ్యముగా నీ

కింది పనులను చేయవలయును.

4 వర్గ వ్యాపకము, మద్యపాన నిషేధ విషయమై ప్ర

బోధము గ్రామ ఫిర్కా కాంగ్రెసుసంఘముల స్థాపన వాటి

పై తేదీ, కలచ స్వరాజ్యనిధి వనాలు, తాలూకాలో కాంగ్రె

సు ప్రచారము]

2. 22-5-22 తేదీ ఉదయం కార్యనిర్వాహక వర్గము

వారు చేసిన 5 వ తీర్మానమును సవరణతో నామోది పబడెను.

ఆ యుపసంఘముయొక్క సభ్యులు:—శ్రీ డాక్టరు

పాలకోడేటి గురమూర్తిగారు, శ్రీ భిమిడిపాటి సత్యనారా

యణగారు, శ్రీ నృశింహ దేవర సత్యనారాయణగారు, తల్లా

ప్రగతి ప్రగతి యిడుగుగారు, గుమ్మడిపల వెంకట సుబ్బా

రావుగారు.

2. ఈ జిల్లాలో పంచాయితీదర్జుల నిర్మాణముకొరకు

మూల్లీ సత్యాగ్రహములు

చెరసాల యనుభవములు

గత గురువారమునాడు తాత్కాలికంగా అధ్యక్షతన

పునరావేశము నందలి సమావేశము మైదానములో నొక

బహిరంగసభ జరిగెను. ఇటీవల చెరసాలనుండి విడిచిపెట్టబడిన

మూల్లీ సత్యాగ్రహముల కొందరు ఎగ్జిక్యూటివ్ చెరసాల యధికారుల

క్రొవ్వమును గురించి విశేషముగా ప్రసంగించిరి. సంకల్పతోహద

మూల్లీ వాలంటీర్లందరు ముఖ్యముగా ఆరంభము పనిచేయ నాణా

పించబడిరి. కొందరు గులకబండ్ల లాగవలసి వచ్చెను. వృష

భము లీపని చేయుటకు తగినది. మానవ జన్మ మెత్తి

నూరిట్టివచ్చెనని పనిని చేయవలసి. వార్తలు, పోలీసులు కొరి

సంతి తొందరగ వీరు బండ్లను లాగనియెడల, వారు తమజుద్దు

కర్రలతోను బెత్తెములతోను వీరిని కొట్టుచుందురు, వాలంటీర్లు

పేదతట్టలనుకూడ మోచువలెను. నూపరు పెండెంటు పరిశ్రా

మయమునందు దేహముమీది బట్టలన్నిటిని విప్పివేయవలెను.

ఈక్రూరత్వములను ఖండించుచు, ఇంకవిశేషము

వంది చెరసాలలకు వెళ్ళవలసిన ఒకతీర్మానము గావించబడె

ను. సత్యాగ్రహములకు చెరసాలలభితిశీలు. గాని ప్రభుత్వము

వారు కఠినగలవారకు ప్రతిష్ఠను బోగొట్టుకొనరాదని ఇట్టితి

ర్మానము గావించబడెను. (సుమారటా)

రుషియా ధీమంతులనిధి

కలకత్తా, జూన్ 26.- కాంతినికేతనమునండి సి. ఎఫ్.

ఆంధ్రాప్రదేశ్ గారిట్లు తింతింపుచున్నారు. రుషియాధీమంతుల

పోషణార్థము రాజకూటినిగారు 800 రూప్యములను విరాళము

నందిరి. ఇంతవరకు కా. తినికేతనమునకు తామారు కవిచంద్రుని

పేర 2500 రూప్యములు విరాళములు వచ్చినవి. విరాళములు

ప్రథమ పట్టిని కొలదికాలములోనే ప్రకటించెదము. ఇంతవరకు

రూపల తోడ్పడినందుకు ఆకాభంగముగ నున్నది. విశ్వవిద్య

లయము లన్నియు వరల గమనకేమైనపుడు సహాయము రా

వచ్చునని ఆశించుచున్నాడను. తృణమో కణమో ఇచ్చినను

వందనశూన్యముగ అనుకొనబడెను.

క్రిమినల్ ప్రొసీజరుకోడు సవరణ

ప్రేటు కవున్సిలు, ఇ. డి. నెక్ రెజిస్ట్రేషన్ ఎన్ఫోర్స్ వారిచే

నియమించబడిన బాయింటు సె. వ్వు కమిటీవారు 1898 సంవత్సరపు

క్రిమినల్ ప్రొసీజరు కోడ్లను సవరణజేయు సంవత్సరమున 15

పర్యాయములు సమావేశమై చట్టమును పరిశీలించి 26 తేదీన

ఒక నివేదికను సంతకమున జేరి. ముఖ్యవిషయములందు

నివేదిక ము ఏకభిప్రాయ స మన్విత మై యు న్నది. జాతీ

భేదముల విషయము ప్రత్యేక సంఘమువారు

విచారించుటచే ఆ విషయములను, వీరు చర్చించలేదు.

బర్మా ప్రాద్యూను కంపెనీ

వారికి కొంచెము హెచ్చుగర్గ లక్షయాప్యములు

లాభము వచ్చెనని ప్రకటించి ప్రజలు 12లక్షల రూప్యములవరకు

ఈకంపెనీకి పెట్టుబడి పెట్టుటకు కంపెనీవారు తప్పకతెగ్గలను

జూపినసంగతినిబట్టి ఫిర్యాదు చేయవలెను. పోలీసువారు కం

పెనీ ప్రధాన కార్యాలయమును పరిశోధించిరి. ముఖ్యమంత్రి

సభ్యులను పట్టుకొనిరి. ఇందులో పూర్వము హెడ్ కన్స్టేబిలుగ

నున్నవాడికిడు గలడు. ప్రస్తుతములను పరిశీలించుచు కం

పెనీఆస్తి 10 రూపాయలకు లోపుగ నున్నట్లు తేలినది.

సరిహద్దు విచారణసంఘము

వారియెదుట ఆదికాగసభ్యులతోపున సిక్కులు భాయి

మాకోసింగుగారు సాక్ష్యమునిచ్చుచు 5 సెట్టిబట్టలను కలుప

వలయుననిరి. కాసుసభ్యులందఱు 1/3 స్థానములు సిక్కులకు ప్రత్యే

కించవలెననిరి. బ్రికిషు పరిపాలనమును సిక్కులు అశినుండి

సరిహద్దులదగ్గర కాపాడుటచే ఇల్లు చేయవలెననిరి.

వైనికవర్గములో అరణము నున్నాని నిశ్చయించు వైని

కోద్యోగము ఎక్కుడు రైతుగారలనిది ప్రభుత్వమువారే ప్రక

టించెదరుగాన దానిగూర్చి ఆవైనికోద్యోగముల విచారణజేయు

నవసరములేదని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. ఇది లండను గెజ

టులో ప్రకటించబడెను.

26 తేదీన మా కళపు ఇ పీరియట్ పోలీసు సంఘము

వారి సాధారణ వాన్సి కోర్టును ధీమాకొనివచ్చి కెక్కురు జనరల్

ఆఫ్ పోలీసుగాడి యధ్యక్షతన జరిగెను.

దేశీయ వార్తలు

ఇండియామంత్రి ప్రకటనము - శాసనసభ్యుల కాగ్రహముకలుగుట

టి. వి. శేషగిరియ్యరు శమనాదాసు ద్వారకదాసుగార్ల ప్రకటనలు

గుజరాతులో హిందూపత్రికా సంపాదకునకు శిక్ష

ఎ. ఆర్. జయకరుగారు న్యాయవాదవృత్తిని మరల నవలంబించుట.

దేశీయమహాజనసభాధ్యక్షత - పంజాబు రాష్ట్రీయసంఘమువారి సూచన

ఢిల్లీలో అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ - వి. జే. పటేలుగారు వెళ్లుట

ఆజ్ఞోల్లంఘనసంఘము - దేశసంచారము - తేదీలమకముల వివరము

పండిత గోపబంధుదాసుగారు మున్నగు ఉత్కలనామకులకు ముగ్గురికి శిక్ష - పోలీసుల అహంకృతి

ఒక కాశ్మీరదేశపుకవ్య - అసహాయవాది కాని వానిని పెండ్లి చేసుకొన ననుట

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

నల్లూరులో తెలుపూరు వేంటిసుబ్బయ్యగారికి వారమురోజులు విడిచిపెట్టెను

సింధు దేశము.

హిందూపత్రికా సంపాదకుని కేసు.

18 నెలలు కఠినశిక్ష విధించుట.

సింధు హిందూపత్రికా సంపాదకుని ప్రకటింపబడుచున్న అసహాయవాదపత్రిక యగు హిందూపత్రిక యజమానులలో వారిరగు మహారాజులలో కరా హాజుగారు కొంత కాలమునండి అపకృతికు సంపాదకుడుగా నుండెను. 26 వ తేదీ ఉదయము అయినను ఆరెమ్మచేరి. ఆరకే ప్రభుత్వమువారి అనుమతి బడసి నందున ఆ నాచే 124 ఏకం ద ఆయన వైన కేసుచేరి. తక్షణమే జిల్లామేజిస్ట్రేటు అయిన 18 నెలలు కఠినశిక్ష విధించెను. ఆయన ఏమియును వాదించలేదు. రెండుంటులలో విచారణ అంతయును ముగిసినది. హిందూపత్రికాసంపాదకుని తిరిగివచ్చునలుగురు కఠినపరిచి. ఇత డైనన సంపాదకుడు.

వారిస్టరు జయకరుగారు

న్యాయవాద వృత్తిని

మరల నవలంబించుట

న్యాయవాదుల దస్థితి

బొంబాయిలో బాబ్లరు ఎం. ఆర్. జయకరుగారు మరల న్యాయవాదవృత్తి నవలంబించిరి. కేసు కాంగ్రెసు నెది కించుటకు బుద్ధిభూతముగ నిశ్చయించితిరి. న్యాయవాదుల కష్టధిగతుగు దస్థితియం దుండుటచే నేరక న్యాయవాదులు వృత్తి మానవలెనను, కాంగ్రెసునిధానమును సుసంధిపజాల ను జయకరుగారు ప్రతికలకు వ్రాసిరి.

దేశీయమహాజనసభాధ్యక్షత

పంజాబు రాష్ట్రీయ సంఘము

కొందరి చేరుల ను నూచించుట

ఈ సంవత్సరము డిసెంబరు నెలలో గయలో జరుగు దేశీయమహాజనసభకుం దధ్యక్షత వహించుటకు దేశబంధు చిత్త సంజననాను, శ్రీమతి సహో. నీచేవి, అప్పారాజుగార్లు, గాంధీయహామ్యుల చేర్చును ప నాబు రాష్ట్రీయసంఘమువారు సన్మానంపమువారికి సూచించిరి.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ

ఢిల్లీలో జరుగుట

వి. జే. పటేలుగారు సభకు వెళ్లుట

ఈ నెల 30 వ తేదీన ఢిల్లీలో జరుగు కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ నిమిత్తము వి. జే. పటేలుగారు 28 వ తేదీన బొంబాయి నుండి బయలుదేరి ఢిల్లీకి వెళ్లెను.

పండిత గోపబంధు దాసుగారు

కేసు విచారణశిక్ష

పోలీసుల అహంకృతి

చేతులకు సంకెళ్లువేసి (తాల్లతో) బిడిమింతుట ఉత్కల రాష్ట్రీయ అసహాయవాదులకు పండిత గోపబంధుదాసు, కార్యదర్శి భాగీధీ మహాపాత్రో గార్లకు 144 క్రింద నీయబడిన పుర్రాపుర వారు బదిలీలో నల్ల ఫిర్యాదరిని వారిపై 188 క్రిందతేబడిన కేసు విచారణ బాలనూరులో జరిగినది. చెరి 50 రూపాయలు జుగ్గావా చెల్లింనిపో చెయ్యక నెల విడిచిపెట్టెను కేసుబడిన. వారిద్దరుక జుగ్గావా చెల్లింననందున 16వ తేదీనుండియు ఒక నెల విడిచిపెట్టెనని భవించుచున్నారు.

మరియొక కేసు

గోపబంధుదాసు, భగీరథీ మహాపాత్రో, దాక్టరు ఆతల బెవారి అచార్యగార్లపై 17 (2) క్రి. అ. ఆప్ట క్రింద తేబడిన కేసు విచారణ కలకులో 19 వ తేదీ మొదలు 21 వ తేదీరకు మూడురోజులు జరిగినది 50 చందకి సాక్షిసమములు కుంబుడెను. 9 గురు పోలీసులును 5 గురు అసహాయవాదులును ఉద్దాన మృతిమే సాక్షిమి పుర్రాపవారి సాక్షి మనం సరని మేజిస్ట్రేటు తెలిపెను. ఇరులులోనికి రాకుండ 25 గురు సాయుధులగు పోలీసులచట కావలి యుండి. మొదటి రోజున ముద్దాయిలను చెరసాలనుండి కోర్టుకు నడిపించెను తీసికొని వెళ్లి. తక్కిన రెండురోజులును బడిమింతుచేసిరి. 24 వ తేదీన గోపబంధు దాసుగారు వాజ్ఞ్యులము నిచ్చిరి. తక్కిన వారిద్దరుక విచారణలో క్రిందమకొన మనిరి. మొదటి వారి కిద్దరిని చెరి రె.దేండ్లును ఆచార్యగారికి ఒకవత్సరమును విడిచిపెట్టెను చేయుడెను.

బాలనూరునుండి గోపబంధుదాసు, మహాపాత్రోగార్లను కటకము చెరసాలకు తీసికొనిపోయినపుడు వారి కిద్దరిని కలిపి చేతికి చేతికి లంకెగా అద డముల తగిలింది ఒకత్రామను వాద్దరి నడుములకు కలిపి కట్టి పరమ పూజ్యులగు నీనాయకుల క్షేంతయు ననుమించుచు పోలీసులు చెరసాలనుండి రైలు స్టేషనుకు గోపాయిరి. వారిని రైలులో నెక్కించిన పిమ్మట వారిచుట్టును నెక్కుచుండి పోలీసులుండినను అకట్టుకు విప్పలేదు. కటకము చెరసాలలో శువులు తిని నాలనిండి వెల్లుచున్నారు. ఎర్రబాలు ముతకబియ్యపు అన్నముకు కలంబ-కల పులునును ఇచ్చిరి ఆతిండి డడక అశ్చర్యచేసి వారపుడపు డపసించుచున్నారు. కటకములో రైలుస్టేషను నుండి చెరసాలకు వాని నడిపించితిరి తీసికొని వెళ్లి. రైలులో చేరును కలిపిట్టుటచే వారికాగ్రాతి కొంచెమైన నిద్రపట్టలేదు. దేశహితార్థము దేశేధ్యు కట్టు క్షేముల ననుభవించుచుండ దేశీయు లేమి చేయుచున్నార? క్షేమించి క్షేమించుగాని యిట్లుపనుముగ గొప్పనాయకులను నీయలకు నాంతకుల కన్నను కంకష్టముగ ననుమించుటచే ప్రభుత్వవతిత్వ ప్రబలునా? (స్వరాజ్య)

ఆజ్ఞోల్లంఘనసమస్య

కాంగ్రెసు ఉపసంఘమువారి సంచారము

తేదీల మకముల వివరము

డాక్టరు అన్నాగిగారి ప్రకటనము

అజ్ఞోల్లోజరిగిన దేశీయ మహాజనసభా సాయిసంఘసభ వారిచే నిర్ణయించబడినరీతిరి అజ్ఞోల్ల ఘన సమస్యనుగూర్చి విచారణ చేయుటకు సంచారము చేయవలసిన యుపసంఘసభ్యులను అధ్యక్షుడు నిర్ణయించెను. వారి సంచారమునకు నిర్ణయించబడిన తేదీల మకముల పట్టికను ప్రకటింపుటకు కాంగ్రెసు సాయిసంఘాధ్యక్షుడాజ్ఞాకొంగె. దీనిలో మరల మార్పుకలిగినచో జూలై నెల 1 వ తేదీన ఆయాపు లెలుపబడును ఈ నెల 30 వ తేదీన ఉపసంఘసారంభసభ జరుగును.

జూను 30- ఢిల్లీలో ఉపసంఘమువారి ప్రారంభసమావేశము.

- జూలై 1-2- ఢిల్లీలో విచారణ
- 2-(19-36) ఢిల్లీనుండి బయలుదేరుట
- 3-(6-11) క్యాన్పూరు చేరుట
- 3- క్యాన్పూరులో విచారణ
- 3-(23-51) క్యాన్పూరు నడలుట
- 4-(5-40) అహమదాబదు చేరుట
- 4-6- ,, లో విచారణ
- 6- 21-35 ,, నడలుట
- 7-(8 0) బిల్వలపూరు చేరుట
- 7-8- ,, లో చారణ (చేరుట)
- 8- (15-0) ,, నుండి మోటూలో జరుగుట
- 8- సాయంకరికి వాపురు చేరుట
- 9-10 ,, లో విచారణ
- 10- (22-10) ,, నడలుట

జూలై 11-(7-12) ఆకోలా చేరుట.

- 11 ,, విచారణ
- 11-(23-38) ,, నదలి అమ్మేగు నూరతుల మీదుగా అహమదాబాదుకు వెడలుట.
- 12-(8-15) అహమదాబాదు చేరుట
- 12-14 ,, లో విచారణ
- 14-(21-40) ,, నడలుట
- 15-(11-5, బొంబాయి (కొలాబా) చేరుట
- 15-16-17 ,, లో విచారణ
- 18-(0-15) ,, నడలుట
- 18-(6-22) పూనా చేరుట
- 18 19 ,, లో విచారణ
- 20-(2-24) ,, నడలుట
- 20(14-10) బీజపూరు చేరుట
- 21 ,, లో విచారణ
- 21-(24-0) ,, నడలుట
- 23- 7-50) మదరాసు చేరుట
- 23-24-25 ,, లో విచారణ
- 5- 2 -0) ,, నడలుట
- 26-(5-51) ఈకోడు చేరుట
- 26- 13-30) కల్లికోట ,,
- 26-27 ,, విచారణ
- 28 12-1 ,, నడలుట

జూలై 28-(19-19) ఈకోడు నడలుట

- 29 (7-15 లే 8-15) చెన్నపురి చేరుట
- 29 ,, లో విచారణ
- 29 (19 0) ,, నడలుట (మెయిలులో)
- 30 (8 50) గుంటూరు చేరుట
- 31 31- ,, లో విచారణ
- 31 (16-15) ,, నడలుట
- 31 (17-40) బెజవాడ చేరుట

- ఆగష్టు 1-(4-40) ,, నడలుట (మెయిలులో)
- 2-(3-32) పూరి (జాన్నానము) చేరుట
- 2 ,, లో విచారణ
- 2 (20-0) ,, నడలుట
- 3- (10 10) వారా కలకత్తా చేరుట
- 3-4-5 కలకత్తాలో విచారణ
- 5 (21-48) ,, నడలుట
- 6- (13-8) డక్కాచేరుట (గోలాండ్లోమిదుగా)
- 6-7 డక్కాలో విచారణ
- 8- (14-38) డక్కా నడలుట
- 9 (9-23) కల్లు చేరుట
- 9-10 సెలవాటులో విచారణ
- 10-(16-45) ,, నడలుట
- 12 (5-21) కలకత్తా చేరుట

నేను ప్రభుత్వసహాయకుని పెండ్లియాడను

విషపాసముచేసి ప్రాణముల విడిచెదను

అసహాయవాది నే నరింతును.

నాభర్త కారాగృహమున కేగుటకై న సమ్మతించెదను

ఒక కాశ్మీర యువతిలేఖ

నేను కాశ్మీరదేశపు కన్యను. నావయసు 21 సం॥లు. నాతండ్రి నాబాల్యముననే చనిపోయెను. అది మొదలు నాజీవితసోదరుడు నన్ను సరేరించుచున్నాడు. అతడు మొదట జమ్మునాగపాసమున నిక్కు ఫాక్టరీలో నుద్యోగిగా నుండెను. అతని పోయి:విమ్మట విదేశపువస్తువుల దుకాణము పెట్టెను. విదేశపువస్తువుల వ్యాపారమును మాని స్వదేశవస్తువులకయము చేయుచుని నేను పలుసార్లు చెప్పిననుగూడ నా సోదరుడు వినలేదు. అతని మిత్రుడొకడు సంయుక్త రాష్ట్రములలో నొక విదేశీయుల కల క్రకాలయము నందు ద్యోగిగా నున్నాడు. అతనికి నన్నచ్చి వివాహముచేయుటకు నాసోదరుడు తలంచుచున్నాడు. మాతృదేశాభిమానమును మంటగలిపి పరదేశీయులకు బానిసయై యున్నవానికి నేను భార్యగుట కంగీకరింపను. నాభర్త అసహాయవాదియై దేశసేవ చేసి కారాగృహమున కేగిన నాకు సంతోషమే. నేను రాట్టుమునై నాలు నడక జీవనమును గడపెదను. దేశద్రోహ మొనరించుటలన లభించు నైశ్వర్యము నాకు పొల్లియు నొసంగదు. కాన నాసోదరుని కాలికైనను పెండ్లియాడగోరు ప్రభుత్వాభిమాని తత్తణు మీ నాతలంపును మానుకొనదగును. లేనిచో నేను విషముత్రాగి ఆత్మహత్య గావించుకొందును. 98కాశ్మీరీ కాలా (స్వరాజ్య).

* * *

పంజాబులో శిక్షార పోలీసుదళము

ప్రత్యేక విచారణ

కాంగ్రెసువా రొకసంఘమును నియమించుట

పంజాబులో ఏ ప్రదేశములందు ప్రభుత్వమువారు పూర్తి నితీపు పోలీసుదళముల నుంచిరో ఆ ప్రదేశముల కేగి విచారణ చేయుటకు పంజాబు రాష్ట్రీయసంఘమువారిొక యువసంఘమును నియమించిరి. ఆఫ్ఘమున పూర్తినితీపు పోలీసుల నుంచుటకు న్యాయమగు కారణములు కలవా? ఆ పోలీసులు ప్రజల యెడల నెట్లు మెలగుచున్నారో అట్టి పోలీసుల కగు వ్యయముల నిమిత్తము ప్రజలనై విధింపబడిన పన్ను నియ్యకుండుట కేప్రాంతమువానికి న్యాయమగు నధికారముకలదు? అను విషయముల నిసంఘమువారు విచారించి తత్ఫలితమును రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమునకు తెలుపవలెను.

* * *

ధరావతును కట్టు శక్తనును

రద్దుచేయుట.

అమృతబజారు, సర్వెంటు మహమ్మదీ సత్రికలు. ధరావతు సొమ్ము నిచ్చివేయు పని ప్రభుత్వమును కోరుట.

ముద్రాకాసమునందలి ధరావతు శక్తనును రద్దుపరచి నందున తా మిదివరకు ధరావతు చేసిన మొత్తముల నిచ్చివేయు డని అమృతబజారు సర్వెంటు మహమ్మదీ పత్రికలవారు పటిష్ఠమ నెట్టిరి. ఆసొమ్ము నిచ్చివేయుటకు 27వ తేదీని కాజధాని మేజిస్ట్రేటు ముర్రేద్రప్రసాదుగారు తుత్తవు చేసెను. సర్వెంటు పత్రికవారు ధరావతుసొమ్ము 2000 రూపాయలు ఫిసికొనిరి.

రాష్ట్రద్రోహపు కేసు

కలకత్తాలో కాత్యాయనీ ముద్రాకాలలో "దేవగుడకు" "దేశమాతయజ్ఞ" అను కరపత్రికమును ముద్రించినందులకు ముద్రాపకుడు జగజీవఘోష, కీపరు అరుణచంద్రగుహగార్లపై రాజ్యద్రోహపు కేసు చేయబడెను. జగజీవను ఘోషగారు జూరీను నిచ్చిరి. రెండవముద్రాయని రిమాండులోనుంచి. జూలై 6 వ తేదీని విచారణ జరుగును. ఈ కేసుసందర్భమున పోలీసు వారు సురస్వతీగంధాలయమును ఒక భూజన్యసామును సోదాచారు.

గుజరాతు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘము

ని యో జ న ము

వల్ల భాయిపటేలుగారి సభ్యత్వమునిగా నియోజించుట అనాచువాబాయలో 25 వ తేదీ సాయంకాలము ప్రేమ భాయి హాలులో కల్ల భాయి పటేలుగారి అధ్యక్షతక్రింద దేశ క్రాయి తాలూకాసంఘ వార్షిక మహాసభ జరిగినది. గుజరాతు రాష్ట్రీయసంఘముకు 11 వ రిని నియోజించిరి. తాలూకా సంఘముకు కల్ల భాయి పటేలుగారి సభ్యత్వమునిగా నియోజించిరి. పటేలుగారు తమ తీర్క లేదనగా సభవారందరునుగూడ పటేలుగారి నై కకంత్వముగ వేగుకొని యొప్పించిరి.

* * *

తలుపూరు కేంకటసుబ్బయ్యగారు- నెల్లూరు

వారమురోజులు విడితైదు

మూడవసారి చెలసాల కేగుట

నెల్లూరులో కాంగ్రెసు ప్రచారకుడు తలుపూరు వేంకట సుబ్బయ్యగారిపై 188 క్రింద తేబడిన కేసువిచారణ గూడూరులో 27వ తేదీని జరిగినది. 50 రూపాయలు జూర్యానా యత్యధికో వారమురోజులు విడితైదు చేయబడెను. ఆయన జూర్యానా నియ్యకనెను. గూడూరు చెలసాలలో నున్నాడు. చెలసాల కేగుట కిది మూడవసారి.

విజయనగరం ప్రచారకుల విడుదల

ముగ్గురిని విడుదలచేయుట

ఒక విలేఖరి

ఈపురినండి శ్రీ కృష్ణజన్మస్థానమున కేగిన ప్రచారకులను ప్రభుత్వమువారు విడుదలచేసివారు. వారు జూలై 29 వతకు చెరసాలలో నుండవలసిన దని మొదట శిక్షవేసిరి కాని వారిని జూను 22 వ సాయంత్రము గంగిరు కదలివేసివారు. ఇందుకు కారణము మాత్రము దేశస్థులకు తెలుపలేదు. శిక్షితుల కును గూడ తెలుపలేదు. హైకోర్టువారు వీరి తాలూకు కేసులను పునర్విచారణచేసి, శిక్ష అన్యాయ మనియు, విడుదలచేయవలె ననియు ఆజ్ఞాపించివారని వదంతిగలదు. అహింసాయంతములగు అన్ని కేసులను గూడ ఇట్లే హైకోర్టువారు రివైజుచేయుచున్నట్లు వినిపిడి. కాని ఒకకేసులో శిక్షింపబడిన శ్రీయుత గాడె బలరావుదాసు పంతులుగారిని విడుదలచేయక పోవుట వింత, అంగ్లేయుల కద్దరి.

శ్రీయుతలు వైశ్యరత్న కడిమినెట్టి రామమూర్తి, మండ సభ్యవారాయణదాసు, రావిరాజు రామదాసుగార్లు 24 వ తేదీ రాత్రి 10 గంటలకు రైలుకు దిగిరి. పలువురు మిత్రులు స్వాగతి మిచ్చిరి. పుష్పమాలలను, కానుకలను అర్పించిరి. మంగళార్థములతో స్వరాజ్య ఆశ్రమమునకు గొనిపోయిరి. పురవాసులు అపరిమితానందభరతు లయిరి. శ్రీయుత మల్లాకట్టల వేంకట రామమూర్తి పంతులుగారు కడలూరునందు విడుదలచేయబడిరి. వారు 26 వ తేదీ విజయనగరము వచ్చెదరు.

* * *

నెల్లూరు కాంగ్రెసు ప్రచారకులు

మేజిస్ట్రేటు నోటీసు

స్వకీయ విలేఖరి

కోపూరు తాలూకా రామత్రింక తిరునాళ్ల సమయమున భజనలు జరుపుచు స్వరాజ్యరథి వనూలు చేయుచుండిన యన మర్రిద రామసుబ్బయ్య, నవులూరి మల్లవ్యాజ్యం (అల్లూరు) మద్రాస్ శ్రీరాములు, కానకొలను కాధాకృష్ణయ్య (నార్ల మిపూరు) కొండతేటి సుబ్బారాయలు కెట్టి (కిలాఫత్ ప్రచారకుడు) గార్లకు 144 క్షేక్ క్రింద కోపూరు సబ్ మేజిస్ట్రేటు పుత్తర్వు చేసెను. వదరు పుత్తర్వునందు 7 నియమలనుకు భజనలు చేయగూడ దనియు నోడలమీద నోటీసులు అంటించగూడదనియు, మాటలాడ గూడ దనియు (వాసి యియ్యబడెను. ఇదిగాక యాపుత్తర్వు అందరికిని తెలియకుట దంకోరా వేయించిరి. కెట్టి తన పుత్తర్వు నోటీసును అంటించిరి. వానిళ్ల గ్రామములో జరుగవలయు 'లింగ ప్రతిష్ఠ'కు సుమారు 40 వేల జనము కూడ నున్నా రని విని కాబోలు అచ్చటికి కూడా కాంగ్రెసు వారు పోకుండా పుండవలెనని ముందుజాగ్రత్త పడి 7 రోజులు కాలముతో మేజిస్ట్రేటువారు పుత్తర్వు యిచ్చినారు.

దేశపాండి కమిటీ

మహారాష్ట్ర జాతీయవాదులకందరికి సమ్మతిమగు కా ర్యక్రమమును నిర్ణయించుటకు దేశపాండి గంగాధరరావు గారిొక కమిటీని నియమించిరి. గతివాదులనుం దేశపాండి బాలయినగ రమునందు సమావేశమై, ఈరెవయమును గురించి నిర్ణయముగ నర్పించెను. ఇది చాలచిట్కలతో గూడినవిషయము గాన వారీసరుగ్యున పరిష్కరింపజాలకపోయిరి. తాత్కాలికముగ అసభ చాలింపబడెను. అతిశీఘ్రముగ తిరిగి సమావేశమగును. ఈ వర్గల ఫలితముగ తత్కాల్య వనోద్యమల కున్నట్టి దుశ్చిప్రాములు నాశనమయ్యెను. పాక్షికులు తన ప్రతి పక్షులకు దురదేశములున్నట్లు నిందించుటకు కమిటీవారితి తీవ్రముగ నాక్షేపించిరి అందరు జాతీయవాదులు కాంగ్రెసు పక్షపాలకులు. కొందరు నమ్మకద్రోహులు, విప్లవకారులనట న్యాయముగాడు. పగవందయం దశ్యంతాభిమానముగలవారిట్లు పలుకుచుందురు. కాంగ్రెసు కాగ్యక్రమమునందలి నిర్వివాదాంశములను గురించి ఎవ్వరికి భేదాభిప్రాయ ముండకకకట లేదని తీర్మానించబడెను. ఇతర విషయములలోగూడ కమిటీ వారి సేవ ప్రశంసనీయును. దేశపాండిగారి ప్రయత్నములకు మహారాష్ట్రదేశము కృతజ్ఞతను కలిగియున్నది. (మహారాటా)

హిమాలయపర్వతములం గున్న మహాస్నానశిఖరమును ఎవ రెట్లు సగమున కెట్లు చున్న యాత్రకులు ప్రాణనాయువు బుద్ధున నోటికి, ముమ్మకు తగిలించుకొని 26000 అడుగుల ఎత్తు నకు చేరి వకాంచేసిరి. వీరిలో కొందరు 27000 అడుగుల ఎత్తు చేరిరి. బ్రూనుగారి ప్రాణనాయువు బుద్ధి ఒక కొండకు తగిలి పగలి పోయెను. తిరిగి శీఘ్రములోనే బాగుచేయుబడెను. వర్ష బుతువు ప్రారంభించక ముందే వర్షమును చేరుటకు మూడవ ప్రయత్నము జరుగును.

తిరువనంతపురం సర్వెంటు కెఫ్ ఇండియా సంగమ భుగ్గుడు మాధవరావుగారు చులభావ సహాయధిని గూర్చి జి. బి. దొడ్ల రాఘవయ్యగారి యధ్యక్షతక్రింద యువసన్మించెను. తిరుచాన్ తూరు మహారాజుగారు పురల వేయి రూప్యముల నొసగిరి. ఇంకను చందాలు వనూలు అగుచున్నవి చులభావదేశము నంతకు మాధవరావుగారు సంచారము సన్నెదరు.

లిట్టక ప్రభువుగారికి సన్మానప్రతులను, లిట్టను ప్రభువు గారు పొట్టాపుర పొలకసంఘమును సుదర్శింప వనవెంచు సమయమున సమర్పించుటకు పురపాలకసంఘమువారు (కమిషనరులు) ఇదివరలో నిశ్చయించుకొనిరి. అట్లు చేయగూడదని తెలు చేయుట తీర్మానించిరి. దీనికి కారణము కిలాకాసన ప్రయోగమే.

జూలై 17 తేదీతో ఆంధ్రముగూవములో టెంగాలులో 14 బందిపోట్లూజరిగినవి తిప్పరాగోమాత్రము ఒకదొంగతనము జరిగినది. 24 పరగజాతా ఈ నేరములకురెండై నేరములుజరిగినవి. మిన్న పూరులో రెండు నేరములును తిక్కన ఇంకొక 7 జిల్లాలలో 3 క నేరము జరిగినది.

కాలికట్టులో గూడ చులభావ సహాయధిని నిమిత్తము ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి. ఒకసంఘము ఏర్పడినది.

సర్ మోసానీ విల్సనుగారి పునఃసంపదగ్యమున జ్ఞాపకా గ్యము ప్రార్థనలు నెట్టిరి.

సమీప ప్రాచ్యము

లండను, జూలై 28:— కానున్నసమయందు కమాండరు కెఫ్ శర్ల గారికి నెసిలు, వారమువస్తుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు ఇటీవల సామ్యుననై గ్రీకు నాకఫిరంగులు ప్రేల్చుటకులకు పోరాటముకు సంబంధము లేనివారి కెంతవత్తుము గలికతో దెబ్బపడవలసినదని ప్రభుత్వమువారు తావ్వాంటికోపిలనందలి తన హైకోమిషనరును కోరిని బెలిపిరి.

ఇదివరకు మా సల సందు వివసించుచున్నట్టియు ప్రస్తుతము నావనోసిస్సునందున్నట్టియు తా ము తా వోచే నిర్వహణస్థితియందున్నట్టియు 1000 అప్పీరియను క్రిస్తపులకును మెసపొటెమియా ప్రభుత్వము వారుగారి బ్రిటిషుప్రభుత్వము వారుగారి పరివరముననగి కానాడెదవాయని ఆగన్ను వీగారు ప్రస్తించిరి.

మెసపొటెమియా యంతటి ప్రయత్నముల కలలు అప్పీరియను కోజాగతులస్థితికి బ్రిటిషువారు కొంతవరకు తాధ్యులేయనియు ఇదివరకువారికి 20 లక్షల వనరములను చెప్పిరిని రెనియు నింకను చెప్పించుట బ్రిటిషువారునికి భాగముగ నుండుననియు మారము వర్తగాకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

ఆంధ్రపత్రిక

1922-వ సం॥ జూన్ నెల 28-వ తేది

బుధవారము

విచిత్రవర్తనము

నివాసశాస్త్రిగారు, ఆస్ట్రేలియానుండి వచ్చి సగరమున నిచ్చిన యువన్యాసము, ఆదేశపు పత్రికలలో గనపించును. శాస్త్రిగారి యువన్యాసధోరణి విచిత్రముగ నున్నది. భారతీయులకు హక్కులను సంపాదించు నిమిత్తము ఇంతదూరము నుండి శాస్త్రిగారు వెళ్లియుండినపుడు, ఆ పని జూచుకొనక ఆనవసర, ఆకారవప్రసాగము గావించుట కవకాశ మేమిగలిగినో తెలియదు. దేశీయుల యెదుట సహాయనిరాకరణపక్షమువానిని దూషించుటకన్న ఆసభ్యవర్తన మింకొకటుండబోదు. తమ పక్షమువా రీదేశమున సన్నగిల్లినందులకు శాస్త్రిగారికి చింతగనున్నచో, ఎదుటిపక్షమువానిని నమ్మించుట దేశముననే తగిన ఆంగీకరణము సలిపియుండ నలసివది. అందుకు మారుగ, విదేశములకు వెడలి అక్కడివారియెదుట, తోడిదేశీయులను నిందించుట, శాస్త్రిగారి కారవమునకు గాని, దేశకారవమునకు గాని ఏమాత్రము తగియుండదు. శాస్త్రిగారికి భైరవుని పద్ధతులయందు దింకను నమ్మకము తొలగలేదు. ప్రజలలో చాలమంది కీపద్ధతులు ప్రయోజనరహితము లని యనుభవపూర్వకముగ తెలిసి వచ్చినవి. తమతో నేటిభవింపనివారు మంచిని గ్రహింపక చెడుగునే జూచెదరని, శాస్త్రిగారు నిందించుచున్నారు. భారతీయులు ఇరిటియందును వెలుపలను దుష్కరదశ సనభవించుచుండ, పరిస్థితులు చక్కగ నున్నవని సంతసించుట ఎట్టుగో దెలియకున్నది. ఈ పని శాస్త్రిగారికి సాధ్యమగును గాని, ఇతరులకు సాధ్యపడుటలేదు. అయినను ఈ విషయములను అధినివేశ రాజ్యములనాటికి పలుపుటకు ప్రసక్తి ఏమి గలిగెనో తెలియదు. ఇంటిగుట్టులను రట్టులను వెలుపలివానికి దెలుపుటకేనా శాస్త్రిగారింతదూరము వెడలినది? హిందూదేశమున నొక పక్షమువారుగలరట. వారికి ప్రజల కష్టనిష్ఠురములు మాత్రమే గోచరించునట. ప్రపంచమునం దెల్ల, ఈదేశమే ఛెడ్డదని దోచునట. ఇది చక్కబడుమార్గము లేదని దోచునట. దేశపరిస్థితులద్వారా సుఖపడుమార్గము వారికి దెలియదట. సహాయనిరాకరణోద్యమ ముద్ధవించిన పిమ్మట, ఇట్టి వారిసంఖ్య విశేషముగ పెచ్చెనట.

శాస్త్రిగారు వెనుకటిస్థితిని మరచినటుల దోచినది. కష్టములను ప్రోగుచేసి అధికారులెదుట మొరలిడినవారు నిరాకరణవాదులుగాను. ఇప్పుటి మితవాదులగు ప్రాతకాంగ్రెసునాయకులు ఆకష్టముగలదని, ఈకష్టముగలదని తీర్మానములజేయుచు, ఎప్పటికప్పుడు తమఅసమ్యక్తిని ప్రభుత్వమునకు దెలుపుచుండిరి. పరిపాలనపు లోపములను, ఆనవరతము వెదకుచుండిరి. కాని ఇట్టిపద్ధతివలన లాభములేదని, మితవాదులు సయితము పిమ్మట గ్రహించిరి. స్వరాజ్య సిద్ధివలననే, ప్రజాభీష్టము నెఱవేరునని, ఎల్లరును అంగీకరించిన విషయమే. స్వరాజ్యసిద్ధికై యాచనపద్ధతి నవలంబించి లాభములేదని, జాతీయవాదులు గ్రహించి దేశపు కోర్కె లీడరులకు దార్జన్యరహిత సహాయనిరాకరణపద్ధతి నవలంబించిరి.

స్వతంత్రీ నుపయోగించి, తమ లక్ష్యమును చేరుటకు వీరు నిశ్చయించిరి. మితవాదుల కింకను ప్రజల సామర్థ్యముపై విశ్వాసములేక, వెనుకటి యాచన మార్గములనే ఇంకను నవలంబించుచున్నారు. నిరాకరణవాదులు, కష్టములను ప్రోగుచేయుటలేదు. స్వరాజ్యము సిద్ధించిన, అన్ని కష్టములును తొలగునని వారు భావించుచు, తమ విస్మయకథనమును స్వతంత్రముగ నిర్వహించుచున్నారు. అంతయు గాని శాస్త్రిగారు దలచినటుల, ఎప్పుడును చెడుగునే సృష్టించుచు లోలోపల కుందుచుండలేదు. స్వాతంత్ర్యవాంఛయందు దోషమేమిగలదు? స్వరాజ్యము నభిలషించుటయందు ఆసహజమేమి గలదు? స్వరాజ్యవాంఛయెదుట, స్వల్పపుకోర్కెలను సంకుచితాశయములును తొలగిపోవుటలేదా? జాతీయవాదుల కోర్కెలు కడువిశాలమయినవి తమ యుద్దేశములను వారు స్పష్టముగ వెల్లబెచ్చుచున్నారు గాని మరుగుపరచుటలేదు. తమ యుద్దేశములను ఖండితముగ దెలుపక, ప్రజలకు సంభవించే కష్టములజూచి తత్తరముజేయుచు, ఏ తీరున నయినను ఉపశాంతి గలిగింపవలెనని కోరెడివారు మితవాదులే. ఏకష్టము సంభవించినను, తమ స్థానమున కెక్కడ భంగము వాటిల్లినో యని భయపడెడివారును వీరే.

అంతయుగాని, జాతీయవాదు లటుల తత్తరపాటు జెందుటలేదు. ప్రస్తుత పరిపాలనావిధానము మారిన గాని, ప్రజల కోర్కెలు నెఱవేరవని వారికి దృఢముగ దెలియును. స్వల్పలాభములగని వారు ఉప్పొగుటలేదు. కష్టములు సంభవించిన, వారు గోరంతలు కొండంతలుజేయక వానిని ఓరిమితో భరించుచున్నారు. నిరాకరణవాదులు దేశమునకు తీరిని నష్టము గలిగించుచున్నారనియు, మంచివారు నిదురబోవుచుండగ వీరు రాత్రింబవలు పాటుపడుచు చెరుపుజేయుచున్నారనియు, అందుచే ప్రజలు ఆశాభంగులై చెడుగునుమాత్రమే వీక్షించుచున్నారనియు, శాస్త్రిగారు బలికిరి. దుష్టులగు నిరాకరణవాదులు రాత్రింబవలు చెరుపుచేయుచుండ, శాస్త్రిగారిబోలు మంచివారు నిదురింపజేలనో తెలియకున్నది. వారికింకను చురుకుగలుగకుండుట కేమి కారణమో తెలియదు. నిరాకరణవాదులు లింతటి చెరుపుజేయుచుండ, శాస్త్రిగారు నయినను యుద్ధభూమిలోనిది చెడుగు సేల ప్రతిఘటింపలేదు? ముఖ్యముగ నికార్యమునువదలి పరదేశములకేల వెడలవలెను? పోనీ, తమపక్షమువారి నయినను, శాస్త్రిగారు మేల్కొలుపుపజాలక బోయిరా? ఆడలేక మద్దెల యోడనునటుల, ఇక్కడ నేమియుజేయజాలక పరదేశీయులయెదుట ప్రజలను నిందించిన నేమిప్రయోజనము? హెచ్చుధరలు, పన్నులభారము, అధినివేశ రాజ్య భారతీయుల కష్టములు, మొదలగువిషయములు ప్రజల నాశాభంగుల జేసెనట. ప్రజల నాశాపూరితుల జేయుటకు శాస్త్రిగారు గనుబడిచేసి విశేషము తెవ్వెయో తెలియకున్నది. నైతిక ఆధ్యాత్మిక రంగములలో బడియుండక, నిరాకరణోద్యమము రాజకీయ విషయముల నాక్రమించినందులకు శాస్త్రిగారింతయు వగచుచున్నారు. రాజకీయ విషయములకును నైతిక ఆధ్యాత్మిక విషయములకును సంబంధము లేదు గాబోలును. ఇట్టివిభాగము నిదివరకుచేయుట చేతనే, రాజకీయవ్యవహారము లింతటిదుస్థితికి వచ్చినవి. నైతిక ఆధ్యాత్మిక సూత్రముల పనుసరించి రాజకీయ విషయములుగూడ నడచుచుండవలెనని, పాశ్చాత్యదేశములందు సయితము గ్రహింపబడుచున్నను, శాస్త్రిగారింకను వీనినన్నిటిని వేర్వేలుగదులలో జెట్టి విగింపవలెనని బోధించుచున్నారు.

శాస్త్రిగారు నిరాకరణోద్యమపు చెడుగులను ఆస్ట్రేలియావాసులకు తేటపరిచిరి. ఇందులకు వారెంతయు సంతసించియుండురు. వారికి కావలసి నవి ఇట్టి యువన్యాసములేగద. శాస్త్రిగారి విన్నపము సభ్యులలో జాలిబుట్టించెనో నవ్వ కలుగజేసెనో తెలియదు. తమ ప్రార్థనల నంగీకరించునడల, ఆస్ట్రేలియాకు కష్ట మేమియు గలుగదనియు, ఇది కడుసులభవిషయ మనియు శాస్త్రిగారు విన్నవించిరి. లేనియెడల, చెడుగునే గుర్తించెడి పక్షము హిందూదేశమున బెరిగి ఆశాపూరితు లగువారికి చోటులేకుండ జేయునట. అందుచే తమ మొరనాలకించి తమకు లోడ్వడి సామ్రాజ్యమును రక్షింపవలయునని శాస్త్రిగారు సభ్యులను వేడుకొనిరి. తమకోర్కెలను వారు చెల్లెంపుచో, తాము హిందూదేశమునకు తిరిగి వచ్చి, ప్రజల యభిప్రాయములు తప్పనియు, ఆస్ట్రేలియావారుపరమయోగ్యులనియు, చెప్పుటకు వీలగునని, శాస్త్రిగారు బ్రతిమాలిరి. శాస్త్రిగారు దీనాలాపములు ఎట్టివారి కయినను జాలని పురికొల్పుచున్నవి. కాని, వీనియూలముర, దేశీయుల కారవము గాని, శాస్త్రిగారి కారవముగాని నన్ని జెందబోదు. హిందూదేశమునందు అన్ని జాతుల వారిని భారతీయులతో బాటుహక్కులుగలవనియు, విదేశీయులకు కొందరకు భారతీయులకన్నేను ఎక్కుడు హక్కులుగలవనియు, ఇంతటి యాదార్యమును భారతవర్షము గనుబడిచుచుండ, ఆస్ట్రేలియా ప్రజలు భారతీయులపట్ల వేరువిధముగ ప్రవర్తించుట భావ్యముగాదనియు, శాస్త్రిగారు నుడివీరి గాని, సభ్యుల కీ సంగతి హాస్యాస్పదముగ దోచియుండవచ్చును. హిందూదేశమునకు స్వతంత్రాధికారము లేనపుడు, భారతీయులకు లేనిహక్కులు విదేశీయులకుండుట వింతగాదు. ఇట్టిస్థితి భారతీయుల యాదార్యమును సూచింపదు. వారి యాదార్యమునకుగాని, కాశిన్యమునకుగాని అవకాశ మేమిగలదు? అధికారు లెట్టి ఏర్పాటులజేసిన అట్టి ఏర్పాటులే కొనసాగుచుండును. ఆస్ట్రేలియా వాసులకు ఆస్ట్రేలియాలో నెట్టి యధికారము గలదో, భారతీయులకును భారతవర్షమునం దట్టి యధికారము సంక్రమించిన పిదప, వారి యాదార్యమును గాని కాశిన్యమును గాని పరీక్షింపవచ్చును. అందుచే, దేశము ముందుగ స్వతంత్రమును సంపాదించవలయును. శాస్త్రిగారికి, ప్రస్తుత హిందూదేశస్థితి స్వగతుల్యముగ గనుపింపవచ్చును. దీనినిజూచి యానందింపలేనివారు పరమమూఢులుగ వారికి గనుపింపవచ్చును. అంతమాత్రముచే, భారతీయుల దృక్పథము మారిపోవదు. వారి యనుభవములు వాకిదెలియును. ఈవిషయమునుగూర్చి ఇతరులు బోధింప నక్కరలేదు. ఆర్థిక, రాజకీయసిద్ధాంతములను ప్రతిపాదించి, వారికి జ్ఞానోపదేశము గావించబనిలేదు. స్వరాజ్యవ్యక్తత, వారికి పరిస్పృహమయినది. నోరెండినపుడు, దాహమునిచ్చుటకుమారుగ, ఉపశాంతివాక్యముల నెన్ని జెప్పినను లాభముండదు. ఇటులనే, స్వరాజ్యతృప్తి ప్రజల నావరించినపుడు, స్వరాజ్యసిద్ధివలననే నది తొలగిపోవును గాని, తెలుపుచు నలుపనియు, నలుపుచు తెలుపనియు భ్రమపెట్టినంతమాత్రమున తొలగిపోవునా? శాస్త్రిగారిబోటివా రేమి చెప్పినను, అధినివేశ రాజ్యములవా రేమి చెప్పినను, భారతీయులకు తమయక్కర, లేవియో తెలియును. అవి దీరనంతవరకు, భారతదేశము సంతృప్తిజెంద దనుట, నిశ్చయము.

మితవాదులు : వివేకోదయము

మితవాదులకు, నిజము గోచరించుచున్నందులకు సంతసింపవచ్చును. సంస్కరణముల భ్రమ దొలగిపోవుట, శుభచిహ్నము. జహ్నుదాసు ద్వారకదాసుగారు సామాజ్యశాసన సభ్యులు. బిసెంటుగారి యనుచర్యులు. సహాయనిరాకరణోద్యమమునకు ప్రజల విముఖులు. సంస్కరణములకు పట్టుగొమ్మలు. సంస్కరణములవిషయమై ఇట్టివారి యభిప్రాయముగూడ మారిపోవుట జూడ, సంస్కరణములు ప్రయోజనరహితములని దెలుపుటకు వేరుసాక్ష్య మవసరములేదు. బొంబాయి క్రాంతకలు పత్రిక ప్రతినిధితో సిమ్లాయందు ముచ్చటించుచు, విటరుటనుగారి ఉపన్యాసమవలన తమకు గలిగిన ఆశాభంగమును, ద్వారకదాసుగారు వెలిబుచ్చిరి. మిలిటరీ వ్యయ మధిమముగా దనుటయు, అది యంతయు ఆవసర మనియు, ద్వారకదాసుగారికి విరుద్ధముగ దోచెను. సివిలు సర్వీసువారిని గూర్చి విన్టరుటనుగారు జూపిన దరఖిమానము, ద్వారకదాసుగారి కాశ్చర్యము గలుగజేసినది. ప్రస్తుత సంస్కరణములందు వారికి నమ్మకము దొలగి పోయినది. ఇకమీదట ఒరుగువలసిన సంస్కరణ మేమి? ఇండియా ప్రభుత్వమునందా బాధ్యతను వేటనే ప్రవేశపెట్టవలయునని, ద్వారకదాసుగారు గోరుచున్నారు. ద్వంద్వప్రభుత్వము అవసరము గాంచెనని, ద్వారకదాసుగారికి గట్టి నమ్మకము గలదు. బ్రిటీషు మంత్రివర్గమునందు తమ కేమాత్రము నమ్మకము లేదనియు, వాగు తమ యధికారము నెటులయినను నిలుపుకొనుటకు హిందూదేశమును ఆటవస్తువుగ నుపయోగించెద రనియు, ద్వారకదాసు గారు స్పష్టముగ దెలిపిరి. హిందూదేశమునకు చేకూరినదని దెలిపిన వాణిజ్య స్వాతంత్ర్యమును ప్రభుత్వకార్యదర్శి నానుమాత్రావశిష్టము గావించుచున్నారనియు, విటరుటనుగారి సమాధానములు అవహేళ్యము లనియు, ద్వారకదాసుగారు స్పష్టపరచిరి. ద్వారకదాసుగారు గూడ తక్షణ స్వరాజ్యనాడు లయిరి. సంస్కరణముల ద్వారా స్వరాజ్యమును పొందుట గగనకుసుమ మని, వీరు గ్రహించిరి. కాని, స్వరాజ్యమును పొందు మార్గమేది? సక్రమా దోళమే. దీని యర్థ మేమియో తెలియకున్నది. మరయొక సామాజ్యశాసనసభ్యుడు గూడ, ఈ తీరుననే బలికెను. ఇతడు శేషగిరి అయ్యగారు. శేషగిరి అయ్యగారు తమ యభిప్రాయములను ఆస్పదించుటకు వెన్ను ప్రతినిధికి దెలిపెను. విటరుటనుగారి ప్రసంగము, దేశము నందు నిరాశ గలుగజేసెనని, అయ్యగారి తలంపు. విటరుటనుగారి యభిప్రాయములు, బ్రిటీషు మంత్రిల యభిప్రాయములనే తెలిపియుండవలెను. త్వరలో మరల కొన్ని సంస్కరణములు చేకూరునని శాసనసభ్యు లశపకచుండిరి. తమ తీర్మానమును ప్రభుత్వకార్యదర్శి అములులోనికి దెచ్చునని భావించుచుండెరి. ఇట్టిస్థితిలో ప్రస్తుత నిరంకుశవిధానమును మార్చుటకు వీలులేదని విటరుటనుగారు బలుకుట, శేషగిరిఅయ్యరు ప్రభృతులకు పిడుగుపడినటు లుండెను. శాసనసభలద్వారా తా మేమియు మేలుజేయజాలమని, శేషగిరిఅయ్యరుగారు స్పష్టముగ దెలుపుచున్నారు. సంస్కరణములవలన, హిందూదేశపు ఆర్థికస్థితి దుర్భరముగుచున్నది. సంస్కరణములవలన గలిగిన లాభమిది. దీనిని నివారించుటకు, శాసనసభ కధికారములేదని, శేషగిరిఅయ్యరుగారి యుద్దేశము, శాసనసభ్యు లీవిషయమై సలహాలనియగలరు. కాని తమ సలహాను ప్రభుత్వము రుపాటించెడి యవకాశము శేషగిరి అయ్యరుగారికి కనుపించుట లేదు. అధికారవర్గమువారు బ్రిటీషు

లాభనష్టముల నధికముగ పాటించుచు, భారతీయుల తేమమునుగూర్చి నిర్లక్ష్యము శాపుచున్నారు. ఇట్టి సందర్భములందు, దేశమునందు ఒక్కటే పక్షముండుటకు సాధ్యపడుననియు, అదియే జాతీయ పక్షమనియు, ముప్పదియైదుకోట్ల ప్రజలు అసంతృప్తులై రాజకీయ ప్రభుత్వములై యున్నపుడు వారిని కరిపాలించుట అత్యంత కష్టమనియు, శేషగిరి అయ్యరుగారు ప్రభుత్వమువారికి ఖండితముగ దెలుపుచున్నారు. వెనుకటి రెండుసంవత్సరములలో సామాజ్యశాసనసభవారు నలువదికోట్ల పన్నుల సంగీకరించిరి. ఇంకను పై నిక వ్యయమును తగ్గించుటకుమాత్రము, ప్రభుత్వకార్యదర్శి యంగీకరించుటలేదు. సంస్కరణ ప్రతికర్షకులగు సివిలు సర్వీసువారికి ఇదివరకే హెచ్చుసౌకర్యము లనేకములుగలవు. అట్టివారికే ప్రభుత్వకార్యదర్శి గారు ఇంకను నధిక సౌకర్యములను ప్రసాదించుటయు, లాంకుమైరు విన్నపములకు మరల తావిచ్చుటయు, కెనియాభారతీయుల విషయమై మానము వహించుటయు, శేషగిరిఅయ్యరుగారికి మిగుల నసభ్యముగ దోచుచున్నవి. రీషింగు ప్రభువు తాము ప్రపంచమునకు దెలిపినంతగాని, మితవాదులు తలచి సంతృప్తి మయినగాని, మేలుజేయలేక బోయిరిని, అయ్యరుగారి తలంపు. విన్టరుటనుగారు సూచించిన విధముననే పరిపాలనము ఇకముందును కొనసాగుచో, హిందూదేశము మరియొక విర్రెండు అగుననియు, అందుచే భారతీయులలో సమాధాన పడుటకుగల యవకాశముల నన్నిటిని త్రోసివేయవలదనియు, శేషగిరిఅయ్యరుగారు బ్రిటీషుప్రజలకు విన్నవించుచున్నారు. ఇరువురు మితవాద సింహము లీరీతిన బలుకుచుండ, శాస్త్రీగారు దేశము వెలుపల జేరి శ్రీరం నీతులు బోధించుటచే, ప్రయోజనమేమియులేదు మితవాదనాయకులు తుదకు జాతీయవాదులు చిరకాలముక్రిందట సూచించినవిషయములనే ఇప్పుడంగీరించుచున్నారు. ఇక నయినను, వీరు శాసనసభలభ్రమచు వదలి, జాతీయవాదులతో చేతుల గోపి స్వరాజ్యసిద్ధి నిమిత్తము పాటుపడెదరా, లేక కేవలము ఫలవిరహితమగు నసమ్మతి దెలుపుటతో సంతృప్తిజెందెదరా?

రేపల్లెమ్యునిసిపాలిటీ రద్దగుట

1920 సంవత్సరము సెప్టెంబరు 1 వ తేదిన నెలకొల్పబడిన రేపల్లె మ్యునిసిపాలిటీసభ్యులమును, 1922 సంవత్సరము జూలై 1 వ తేదీనుండియు ప్రభుత్వమువారు రద్దజేసెనని ప్రకటించబడినది. రేపల్లెను మరల యూనియనుగ మార్చెనరు. ప్రజల కక్కరలేని మ్యునిసిపాలిటీసభ్యులను రెండు సంవత్సరములకు పిమ్మటనయినను రద్దజేయుట కొంత మేలే చీరాలమాత్రము, ఇట్టియనుగహమునకేల పౌత్రముగాకో! రేపల్లె మ్యునిసిపాలిటీని రద్దజేయుటకును, చీరాల మ్యునిసిపాలిటీని రద్దజేయకుండుటకును, కారణము దురూహ్యము. చీరాల యీ విషయమై ఎక్కువ పట్టుదలచుజూపి, ఎక్కువ ఆదోళనము గావించియుండుటచే నీతారతన్యము జూపబడెనని దెలుపుచో, పరిపాలనావిధానము వీరితన నడుచుచున్నదో కనుగొనవచ్చును. ప్రజల దృఢవాంఛలను నెరవేర్చుట కది పూనుకొనుట లేదు. సంస్కరణములు, ప్రజలకష్టములను, తొలగించి, ప్రభుత్వములను సఫలపరుచుటకు మారుగ, వాని నణగదొక్కటకే తోడ్పడుచున్నవి. ద్వంద్వ ప్రభుత్వమునందు, ప్రజలపరము చేయబడినటుల దెలిపిన భాగమే, ప్రజలకష్టముల నివారణ పక్షమునందు, రెండవభాగమునుగూర్చి చెప్పవలె? సంస్కరణముల బాధ్యతను దేశమలో నధికసంఖ్యాకులు వహించకుండుటలో, కడుదూరదృష్టి నేపాపిరని విశ

దమగుచున్నది. చిన్న సంస్కరణములు పెద్ద సంస్కరణములకు శత్రువులను సూక్తిగలను. అది నేటి సంస్కరణములకు బాగుగ వర్తించును. సంస్కరణములు స్వపరిపాలనమునకు దోహద మొనగుటకు మారుగ ప్రతిబంధకములుగ పరిణమించుచున్నవి. నిరంకుశవిధానము అన్ని శాఖలను నడిపించుచున్నది. త్రాన్సుఫర్మశాఖలకును, రిజర్వుడు శాఖలకును పరిపాలనాపద్ధతయందు భేదము గనుపింపదు. ప్రజాభీష్టము ననుసరించి పరిపాలనము జరుగనంతవరకు, దేశపరిస్థితులు విషమముగ నుండుట తక్ష్యము. ఒక చోట చీరాలసమస్య. వేరొకచోట మూవీ సమస్య. ఇట్టి క్లిష్టసమస్య లన్నియేని యుదయించుచుండును. స్వరాజ్యసిద్ధితోగాని, ఇట్టి దుస్థితి తొలగిపోవదు. సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికొరకు, నిరంతరకృషి జరుపుటయే భారతీయుల ప్రధానకర్తవ్య మని కరతలామలక మయినది.

స్థానికవార్తలు

మద్రాసు శాసనసభ:—మద్రాసు శాసనసభమాడన సమావేశము ఫోర్టునెంటు బార్డికాన్సిలు చేంబరునందు ఆగస్టు 15 వ తేదీ మంగళవారము ఉదయము 11 గంటలకు సమావేశమగునని ఫోర్టునెంటుబార్డికాన్సిలులో ప్రకటించబడును. (ప్రచురణసంఘము)

చెన్నపురి ఆయుర్వేదకళాశాల-వైద్యశాల:—జూలై 1 వ తేదీనుండియు చెన్నపురి ఆయుర్వేదకళాశాల, వైద్యశాల వద్రాసు ఫుడుచేలలోని హాల్నులోడ్డు నెం 41 గు వామునకు మార్చబడును. జూలై 8 వ తేదీనుండియు స్కూలు తరగతులు యథాప్రకారము ప్రారంభింపబడును.

రేపల్లెమ్యునిసిపాలిటీ రద్దచేయుట (ప్రచురణసంఘము)

1920 సెప్టెంబరు 1 వతేదీని నిర్ణయపడిన రేపల్లె మ్యునిసిపాలిటీ యొక్క గ్రామముమదిరిగానే యుండి పట్టణాభివృద్ధి జౌదకపోవుటచే స్థానిక ప్రభుత్వమువారు ఆమ్యునిసిపాలిటీని జూలై 1 వతేదీనుండియును రద్దచేసి యెత్తివేసిరి.

రేపల్లె మ్యునిసిపాలిటీ పోషించువైద్య, విద్యాలయములు మున్నగువాని యధికారము రేపల్లెతాలూకా బోర్డువారు తీసికొనుటకు కోరబడిరి.

స్త్రీలకు వైద్యపాఠశాల (ప్రభుత్వప్రకటనము)

క్రిందటి మార్చి నెల శాసనసభలో యీ సంవత్సరము ప్రారంభింపబోవు స్త్రీల వైద్యపాఠశాలభివృద్ధి నకు 15 వేలరూపాయలవిరాళ మొసంగిరి.

పాఠశాలకు తగినభవనము దొరకకపోవుటచేతను, జూలైలో పాఠశాల ప్రారంభించు లోపల మెడికలు స్కూలుల తగినటుల నొకభవనము సిద్ధము జేయుట సాధ్యము కాకపోవుటచేతను ప్రభుత్వమువారు జూలై 1923 వాకును పాఠశాలను ప్రారంభించుట కాపివేయతీర్మానించిరి. ఈసంవత్సరము వలయు భవననిర్మాణమునకు యేర్పాట్లు జేయబడుచున్నవి.

ఆఫ్ఫరు ఇండియావాణిజ్యసంఘమునకు జెందిన షర్ ఆరె గాంధరు రాబర్టుగారు కీర్తి శేషులైరి. ఆయన మరణమునకు వగచుచు ఆయన ముగణగణములను కొనియాడుచు తాను సానుభూతిని దెలుపుచు షర్ మా రొక్కర్లు బట్టరు గారు వైవాణిజ్యసంఘాభ్యుత్థానకు కింతినంపిరి. కీ! శే! రాబర్టుగారి భార్య రాబర్టు కతిగారికిగూడ గవర్నరు సభవారి సానుభూతిని తనపానుభూతిని షర్ మా రొక్కర్లు బట్టరుగారు తెలియజేసిరి.

పంజాబునదివాద్దులను పంజాబుతో గలుపగూడదని మా. నవాబు జుస్ఫిర్ అలీఖాన్ గారు సరిహద్దునిచారణసంఘము వారియెదుట సాక్ష్యము నిచ్చిరి. బాబా వాగ్ టింగ్ బోదీగారును, ఖాన్ సా హెబు మహ్మదు అమర్ ఖాన్ గారును కలుపవలయుననిరి. అట్లు చేయుట చే సరిహద్దు ప్రజలు ఉత్తరము నుండి ఎవరైన దండెత్తి వచ్చిన పంజాబును కాపాడెదమనిరి.

ప్రభుత్వాభిమానులు గూడ మేల్కొనుట

సంస్కరణములు చాలవని వారు గ్రహించుట

ద్వం ద్వ ప రి పా ల న ము పి ఫ ల ము

టి. వి. శేషగిరయ్య యమునాదాసు ద్వారకదాసుగార్లు

ఇండియాదేశము నెడన విధింపబడిన కేవలగిరయ్యగారు నడుపుట

భారతీయ రాజకీయజీవితమునందు, యిప్పుడు వెళ్ళుచున్న ఉపసంఘములను సభ్యులుగా కేవలముగా, క్రొత్త యిండియానుగ్రహించుటకు ప్రభుత్వ టీకల పార్లమెంటు (ప్రజలభ)లో నిచ్చిన యుపన్యాసము వారికందరికిని అసంతృప్తికరముగ నుండెను.

జమునాదాసు ద్వారకదాసుగారు

అధికారికసభ్యులగు సామాజ్యకావ్యకావ్యలో జాతీయకీర్తిని కావ్యకావ్యము జమునాదాసుగారు వింటున్న ప్రభుత్వ భారతీయములను గూర్చియు, ముందు లభింప నున్న సంస్కరణములను గూర్చియు, భారతీయులను హెచ్చుగా ప్రభుత్వోద్యోగములగా నియమించుటను గూర్చియు, నైతికతయును గూర్చియు, ఇతివృత్తములలో తమ అసంతృప్తిని స్పష్టముగ తెల్పిరి.

జ. - మాటాగుగారు రాజీనామా నిచ్చినది మొదలు విడిచి ప్రభుత్వము వారిభావ మేమియును మార్చలేదని వారు పలు సార్లు చెప్పి యున్న సాధారణ భావము మారినమాట విశ్వయముగాన క్రొత్త పరిణామము నుడువటములో నాశ్చర్యమేమియును లేదు. వింటున్న ప్రభుత్వ ప్రసంగములను నుపదేశకరముగ నీటి వీడినది. ఒక వంక అసంతృప్తివాదులు శాశ్వతముగా నిర్బంధించి యింకను నిర్బంధించుచున్నారు. వేరొకవంక మాటాగుగారి రాజీనామా వలన సాంగ్గ శేషమున ప్రతికూలభావము చెలరేగినది. శేషమున శేషమున కలిగిన తొందరల కన్నిటికి నాప్రతికూలభావమే కారణము.

ప్ర. - సామాజ్యకావ్య క్రొత్తమంత్రి అత్యధికముగ క్షాణించిననుగూడ మీ కసంతృప్తియే కలిగినా?

జ. - అతడూరక కావ్యకావ్యవారి పోకడను, అది మనః పూర్వకముగాదు. నాల్గవదివాడు. ఏలనని కావ్యకావ్యవారి కల నాతిడు పూర్తిగా నగౌరవించి నిరసించెను. నైతికతయును నీడకమున సభ్యముగ తగ్గింపవలెనని కావ్యకావ్య లేక గ్రీకులుగ తీర్మానించినట్లు నైతికతయును హెచ్చుగాదనియు కానిని తగ్గింప వలెదనియు నాతిడు నుడివెను. భారతీయులకు హెచ్చుగా ప్రభుత్వోద్యోగముల నొసంగవలెనని శేష కావ్య సభలో నుపదేశించినట్లు. దానినిగూర్చి రాష్ట్రీయప్రభుత్వముల అభిప్రాయములను తెలియగోరి. శేషముల కెదురుమా యుచున్నాను. వరల నాదియము నుపదేశించుటకై నిశ్చయించుకొంటిని. మేము జాతీయమును నిందను కలిగించునట్టి అకార్యము నొనరించితే మన యిండియా సహాయమంత్రి మమ్ము నిందింపసాగెను. అతనినింద కేవలమసభ్యము. భారతీయులగుటచేతనే ప్రభుత్వోద్యోగములను వారి కియ్యగూడను జాతి నిషేధమును తొలగించుటకే నే నుపదేశించితిని నే నాసభలో నుడివియుంటిని. ఈ జాతీయము ప్రముఖుల కిట్టియేర్పాటులను చేయువారే కేవలవాదులగుదురుగాని మేము కాము.

ప్ర. - భారతీయులను హెచ్చుచుండి ప్రభుత్వోద్యోగములనుగా నియమించుదని మీరు కోరుటలో జాతీయము మొత్తమునా ప్రముఖులు కాదందురా?

జ. - ఎంతమాత్రమును కారణముకాదు. దానిని తొలగించుటయే నా సంకల్పము. ఇప్పుడు క్రొత్తమంత్రి చేసిన ప్రసంగమునట్టియు నీవిలు సభ్యులు హెచ్చుత్వోద్యోగముల తమ యిచ్చవచ్చినపుడు రాజీనామా నియ్యవచ్చుననియు నాతికి అంత జారిగా వెన్నను ఇయ్యవలెనని నాతిడు ప్రకటించుటను బట్టియు హెచ్చుత్వ సివిలు సభ్యులు యుద్యోగుల అవిధేయతను బలపరుచుటకే ఆతడు నిశ్చయించినట్లు కనబడుచున్నది. క్రొత్త సంస్కరణములు వచ్చినప్పటి నుండియు నీహెచ్చుత్వోద్యోగముల కొందరు వానిపట్ల నవిధేయతను చూప నొందిరి. కొందరిని నే నెలయంటినగా సంస్కరణములను సరిగా నమలుజరుపవలెనని కోరువారుగూడ వారిలో నుండిరిగలదు.

ప్ర. - మరల సంస్కరణములు కావలెనని మీరు కోరిన కానినిగూర్చి అభిప్రాయ మేమి?

జ. - అసంగతినే చెప్పబోవుచున్నాను. అవిషయమునగూడ క్రొత్తమంత్రి చాల తృప్తికారమునందు. మేము దీనినెవ్వము తో నందుల కొడంజడము. కావ్యసభ్యులందు మాకు కొంత

అనభవము గలదు. మాకు విశేషముకనభికార మియ్యబడినను ప్రతియంశమునందును సంస్కరణములు అసంగతములుగ నే యున్నవని మేము భావముగా గ్రహించియున్నాము.

ప్ర. - మీరేమియును సంస్కారము కావలెనందు?

జ. - శేష కావ్యముల నిరసనకే తెలిపియున్నాను. ఇండియా ప్రభుత్వముగూడ కావ్యసభ్యులకు తలవది కావలెను. ఇండియా మంత్రి కార్యాలయమువారి కేమియును కల్పించుకొన గూడదు. ఏలయిన మాటాగుగారు రాజీనామా నిచ్చినది మొదలు ఇండియా మంత్రి కార్యాలయమువారు సాధారణముగా ప్రతి విషయమునందును విచారణాభిప్రాయముగానే యున్నారు.

ప్ర. - గొప్పిలుమాట ఏమి?

జ. - కావ్య కావ్యములలో ననుభవ మంతగాలేదు. కాని వంజాబు మంత్రిలు బాలాహరికనులము మియును ఫజల్ మాస్టరుగార్లద్వారా సరినాడులవిచారణసంఘము వారి యెదుట సాక్ష్యమునిచ్చుచు ద్వంద్వపరిపాలనముపట్ల నిరసనభావమునే చూపించియుండిరి. ఇతరరాష్ట్రముల మంత్రిలు అనుభవముగూడ నట్టితేయని శేషులించెదను.

ప్ర. - ద్వంద్వపరిపాలనము విఫలమైనదందురా?

జ. - క్రొత్త ప్రభుత్వకావ్యము ఏకైకప్రభుత్వమే అనుభావ మెచ్చుట లోపించినదో అచటెల్ల ద్వంద్వపరిపాలనము విఫలమైనది.

విడిచిమంత్రివర్గముపై సమ్మతియు వోలగినది

ప్ర. - ఇండియామంత్రి కార్యాలయమువారు కల్పించుకొనగూడదని మీ రేకారణమున తెలిపితి?

జ. - విడిచి మంత్రివర్గముపై మాకు నమ్మకము లేదు ఎవ్వడు భరణిపడెమునకు ఘోషముననే చేసినో అతివిశ్రామము గాజనీతిజ్ఞతతో నెవ్వడు విడిచి మంత్రి సామాజ్యమునకు స్థిరమును పునాదుల నేర్పరచెనో అట్టి మాటాగుగారిని మంత్రివర్గమువారు కొంచెమైన యోచనలేకుండ నిమిషమాత్రమున మంత్రివర్గమునుండి తొలగించిరి. అట్టి మంత్రివర్గమువారు ఎట్టివర్తన కలిగిననునరే అధికారమును మాత్రము వదలక యీ ద్యౌతమునందు భరణిపడెమును పణముగా నొడుటకు కొంత మైన వెనుదీయగ.

ప్ర. - ఇండియామంత్రి కార్యాలయమువారి సంబంధము వలన మన శేషమున కెట్లు చెరువు కలుగును?

జ. - నైతికతయును గమనింపుడు. ఈ మితిమీరిన వ్యయమును ఇండియామంత్రి అజ్ఞానమునకే ఇండియా ద్వార తనమువారు భరింపవలసి వచ్చినది. ప్రతిపక్షముగూర్చి వింటున్న ప్రభుత్వ చేప్పిన విషయముల చాలావీరింపుడు. ఇండియాకు అధిక స్వాతంత్ర్యముగలదు గాన ఇండియామంత్రి కల్పించుకొన గూడదని నిరుదా మాటాగుగారు స్పష్టముగా తెలిపియుండ నితడు దానినే అనుసరించుటలేదు. దానిని మార్చవలెనని యీ ప్రభుత్వ చాల ప్రయత్నించినను ముందురాబోవు యిండియామంత్రియే లాంక మైనవారి విజ్ఞప్తినిగూర్చి ఆలోచించునని చివరకు తెలిసెను.

ప్ర. - దానివలన వారిభావము మారినదని మీ రెట్లు కనిపెట్టితి?

జ. - సంతోష మే?

ప్ర. - భావము ఏమియును మార్చలేదని వింటున్న ప్రభుత్వ స్పష్టముగా తెలుపలేదా? జ. - ఆతని మాటలే అతని ప్రకటనను సత్యముగా దని వెల్లడించుచున్నది. కావ్యసభ్యులలోను దేశమునందును న్యాయశాస్త్రానుగుణ్యముగా నాందోళనము ప్రబలముగా జరుగవలెను. మనదేశీయులలో కొంతమందికి న్యాయశాస్త్రానుగుణ్యముగా నాందోళనమునందు నమ్మకము భావముగా తొలగిపోవుట మరియొక అసంగతము. ఇటీవల కలిగిన దుర్ఘటముననుభవమునుబట్టి చూచినచో మనదేశమునకు న్యాయశాస్త్రానుగుణ్యముగా నాందోళనమొక్కటే ఆధారము.

ప్రభుత్వమువారు

మా శేషగిరి అయ్యగారి తీవ్రమగు

హెచ్చరిక

హైదరాబాద్ 27: - భారతదేశపు కావ్యసభ్యులను, అంగా నేటు కవులను, లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీవారు నిదానముగ పర్యాటించి జేసిన తీర్మానములను శేష ప్రభుత్వమువారు ను, ఇండియా కావ్యసభ్యులను అతి తేలిక నిరసించుటచే అసంతృప్తి వాటిల్లునని అసెంబ్లీపై వెన్ ప్రతినిధి ప్రస్తావించు సంకల్పమున మా టి. వి. శేషగిరి అయ్యగారు ప్రభుత్వమువారిని తీవ్రముగా హెచ్చరించిరి. శేషగిరి అయ్యగారు ఎన్నటిగా ప్రముఖులు. ప్రజాస్వామ్య పక్షము సభ్యుల పోరునల్లు నాయకులు. కామన్వెల్త్ లో వింటరుటక్ ప్రభుత్వ గారు జేసిన ప్రసంగము మన ఆశలన్నిటిని అడుగుంటే జేత మునంతను ఆకాభంగమును నిగ్రహించుదును ముంచెను వింటరుటక్ గారి ప్రసంగమును అతివాద పత్రి లును మిగిలిన పత్రి కలును ఎట్లు నిష్కాపట్యముగ విమర్శించినో జూడుకు. వింటరుటక్ గారి ప్రసంగమును మాటాగుగారి ప్రసంగముతో పోల్చి రెండును ఎట్లు విధియుగ నన్ననో జూడుకు. మాటాగుగారి ప్రసంగము మన ఉద్యమమునకు ఎంత ఉపయోగము వలన వారించియున్నను ప్రోత్సాహమును గూడ కల్పించుచు నే యుండి. వింటరుటక్ గారు చెప్పించిన సమస్య బ్రిటిషు మంత్రి వర్గమువారి యభిప్రాయమును అంద జూచుకొని చేతు బడినది. వింటరుటక్ గారి యుపన్యాసమునగల వివిధాంశమును జూపి దానివలన ఎట్లు అసంతృప్తి మొదలుగ నుండునని. ఇంకను సంస్కరణములను ఎక్కువగా ప్రసాదించుటకు ఇండియా లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీవారి కోర్కెలను పీలు ప్రభుత్వగారు అనుకూలభావముతో యోచించుచున్నారని సంస్కరణాలంబముల తలచుచుండిరి. సంస్కరణాలంబములు అట్లు ఉచ్చిష్టానుమత్త సమయమున ప్రస్తుతధానమునే కొంతకాలము సాగించెదమని వింటరుటక్ గారు దెలిపిన వెంటనే పిడుగుబడి నట్లాయెను. ఈ ప్రస్తుత సంస్కరణవిధానము సాధు సంస్కరణములు ప్రసాదించబడినప్పుడు మాటాగుగారి ప్రభుత్వమువారి (బ్యూరాక్రసీ) దృష్ట్యములో మార్పెద్యము లేకుండుటచే దేశమునకు తామెట్టి యపకారమును జేసులేకుండుటచే సంస్కరణాలంబములు మోసపోతుమనకొనుచున్నారు. సంస్కరణముల వలన ఒక్కలాభముమాత్రము గల్గెనని శేషగిరి. సంస్కరణముల భర్తమాయని ప్రజలలో రాచకీయ ప్రబోధము ఏర్పడినది. ఈ సంస్కరణములు భారతదేశమునకు పూర్వముకంటె ఎక్కువ అధిక దుస్థితిని దెచ్చిపెట్టెనని. ఇప్పుడు అపామైనది. దీనికి కారణమున చేరుగ అన్వేషించ వలెను. ఇండియా గట్టిటుల కానించుచు నేయున్నది. దేశములోనున్న అధిక సంకల్పి మన దేశమునకు పయోగించునట్లు జేయుటకు లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీకి ఎట్టి యధికారములేదు. ఒకవేళ యధికార మేమైయున్న అది సలహానిచ్చుటకే. ఎన్నట్టిసభ్యులు తాము మొదలుసభలో ప్రవేశించినపుడు తమ సలహాను ప్రభుత్వమువారు సాధారణముగ ఆచరణలో పెట్టెదమని తలచిరి. కాని ఇటీవల గడించిన యనుభవమువలన సామ్య గానలసిన అందులకు ఓటు నిచ్చుట కప్ప మరెతర అధికారములేదు. ఓటునిచ్చినను ఆ సామ్యము ఎన్నట్టి వారు శిష్టముల వినియోగించుటకు నమ్మకములేదు. ఈ ప్రస్తుత విశ్వలను నివారణజేయుటకు సంవిధానములనుగ మార్గములు చెందలేవు. సాధ్యమైనంత త్వరలో సంస్కరణ అధిక స్వాతంత్ర్యము నీయవలెను. లేకున్న ఈమధ్య కాలములో ఎక్కడో సభ్యులగడపపర్యసాహస్యముగ కావ్యసభ్యులందు ప్రజాప్రతినిధులుగండి తీర్మానములను ప్రభుత్వమువారు నెడచెవిని పెట్టకమన్నించవలయును. ప్రభుత్వమువారి లెక్క ప్రవర్తించుటకు గాని కావ్యసభ్యులలో లాభములకంటె విడిచిపోవుటల నే ముఖ్యముగ తెంచుదూరవలయును. నిజముగ భారతీయులు తమ స్వగౌరవములను స్వయముగ చక్క పెట్టుకొనవలయును నను ఉద్దేశముగ ఒకవేళ భారతీయు లెట్లు జేయుదురాన్నపుడు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారి స్వలాభములకు అపామము గల్గినను సహించి భరించుట రాదనితి. ఏలన భారతీయులు తమ భావములను కాపాడుకొనుటకు జేయు ప్రయత్నమును బ్రిటిషువారికి నష్టముగ నుండకమానదు. ఈ రెండు విధానములలో నొకదానినైనను ప్రభుత్వమువారు అచలంబించ వలెన ఇకముందు ఇండియాలో ఒకరేయుండును. అది జాతీయవాదులే. అట్లుగనో రాచకీయప్రబోధము గల్గినట్టియు అసంతృప్తి చే విలపించు రెండు కోట్ల భారతీయులను పాలించుట బ్రిటిషువారికి ఉపహించ లేనికష్టమును గలిగించును. కాని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు నిజముగ దైవమును జూచి భారతీయుల లాభమునకై పాటుబడ దలంచిరేని ఈ ప్రస్తుతావకాశమును జూరదీకువక పనిజేయవలెను. గతరెండు సంవత్సరములనుండి అధిక పక్షముల విషయమై ఎన్నట్టివారు జేసిన పనిని నూచించిరి. ఆ కాలములో విధింపబడిన 40 కోట్ల రూప్యముల అదనపుపన్నును నూడదని పోలితి. ప్రభుత్వమువారు తమ కార్యనిర్వాహక అధికారికత్యా 10 డెడలోగూడ మొత్తముగ ఇంతవన్నును తీర్మానించలేదు. ఎన్నట్టివారు రీవన్నుకు అంగీకరి

చచ్చిలుగారి ప్రసంగము

వింటరుటను గారి యొక వ్యాసములో తెలుప బడినటుల
సంస్కరాణమును ఆచరణలో బ్రేక్షింప సాధన చేత్రలకు ము
ఖపాటిల్లును. ప్రభుత్వమువాంకిని ప్రజలకు కలిత చేసెను ఎ
కటను. ఇది కవుడే భూ తీరులు అనుభూతైం బ్రీక్షిం
యము నందు విశాస్తి సముదా
ని. ఇంకా విశ్వాంధుదేశము గభారత
కము కాలదు. అట్టి వ్యవహాము కటసిందిన తన ప్రావీణ
యేగాని వేగకటి, కాణము గాదన బ్రీక్షిం రావణిపేత్ర
ప్రహించినను, సంస్కరణములు ఇండియాలో
సంస్కరణములు చేసె భగ్న పరుపడుచున్నవి.
సంస్కరణములు సంస్కరాణములు భగ్న కలిగి
మిన్నారు. కన దీపముడనే ఇల్లు చక్క బ్రేక్షిం
ల సకలముగా యోచించి భూ తీయభి సాయమును బద్ధి
యముగ త్రోవేయక సమాధానముడుట యొక్తిము,
ప్రజలకు తేమకరము.

ఈ బేవా పీఠం, భాక్తానంద సత్యం అప్పుడు
సాన్ గార్ల గర్ల అప్ టిటిఫులంపై విద మాయబడెను.

(బిటిఘ నిమానదళము కల్పింపజేయుటకు నిశ్చయింప
జేసిన దెలుపుదెను.

వృత్తాంతలేఖలు

రాజోలు
(ఒక విశేషమున నుండి)

కాలమాసము

జూన్, 24:—ఎందలు తీక్షణముగ నున్నవి. వర్షములు లేవు. కాలువనీగు బాగుగా నున్నయందుకులేదు. అందుచేత విత్తనములు చల్లుటకును, ఉడుపుటకును అదును చిక్కుటలేదు.

స్థితి

రమారమి దజను స్థితి యిచ్చట నూతనముగ స్థాపిత బడిన కొద్దురు వచ్చినారు. వారిలో పెక్కుమంది యిదివరలో అమలాపురంలో నుండినవారు.

కాంగ్రెసు సంఘము

తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘము యొక్క జమాఖర్చును సరిజానుటకు కడపటి వారమున గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ కాన్వెన్షన్లు యిచటకువచ్చి ఆసీనులైన తిరుగ వెళ్లిరి. నేత ప్రతిభ పాతకాల కాంగ్రెసు సంఘమువారిచే జూలై నెలలో పెట్టబడునది తలంపబడుచున్నది. తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశము యిచట జూలై మొదటితేదీన జరుగను. జమాఖర్చు సరిజానుట, ప్రచార అభివృద్ధికి పద్ధతుల వాలోచించుట మున్నగు విషయములు పరిష్కరింపబడును. కద్దరు చాలా కావలసియున్నది. ఈ ప్రాంతములలో జరిగిన శుభకార్యము లన్నిటిలో కద్దరు దుకాణము వలయు కద్దరుసంతాన సప్లయ చేయలేక పోవుచున్నది. కావున కాంగ్రెసు సంఘము స్థానిక ముగ కద్దరును తయారుచేయించి ప్రజలకు సప్లయ చేయించవలెను. గాంధీనతి శ్రీమతి కస్తూరిబాయియొక్క ఇరిర నాయకులు, కద్దరునుగూర్చి ఇచ్చుచున్న ఉపన్యాసములను అచ్చుత్తిచి విశ్రులుగా పంచిపెట్టుటకు ఏర్పాటులు కాంగ్రెసు సంఘము చేయవలెను; ప్రత్తి విత్తనములు తెప్పించి రైతులకు సప్లయచేసి, ప్రత్తి సాగుచేయటకు ప్రోత్సహింపవలెను.

నరసాపురం

(స్వతంత్ర విశేషము)

కాంగ్రెసు ఉద్యోగస్థులకు అలజడి

జూన్, 24:—పోలీసువారును చెవిన్యూ ఉద్యోగస్థులు కూడా తాలూకాలో ఉండే కాంగ్రెసు మెంబర్ల యొక్క యుగ ప్రచారముల యొక్కయు కేంద్రస్థాయిను కాగితముమీదనే ఇవ్వమని కాంగ్రెసు ఉద్యోగస్థులను నిర్బంధము చేస్తూన్నట్లు తెలిసింది. తాలూకాలో అనేక గ్రామములందును. ఆయా గ్రామములలో ఉండే మెంబర్లయొక్క జాబితా ఇచ్చుట బహు కష్టమగును. కాంగ్రెసు సంఘముల రూపు మాపవలెనని జవాహర్ గవర్న మెంటువారి ఉద్దేశము రాజోలు. లేనియెడల ఎందువల్ల యీ సంఘతి వారికి కావలసియుండదు! వారికి ఏదైన కావలసిన యెడల ఆయా కాంగ్రెసు అధీనులకు వెళ్లి రికార్డులు చూచు కొనవచ్చునా?

మైలగొల్లెత పాతకాల

గత రెండు సంవత్సరములలోను 166 పిల్లలు బడి విడిచి వెళ్లిరి. అందువల్ల స్కూలుకు రు 6000 లు నష్టము కనబడినది. ఈనష్టము పూర్తిచేయుటకు ఖాయపు మాన్వల్లంపాచి నలుగురిని పింఛన్లనుకు అసంతృప్తము అవసరము నిమిత్తము వేసుకొనవలసింది ముగ్గురిని మొత్తము ఏడుగురు మాన్వల్లంపాచి తీసివేయుటకు కమిటీవారు నిశ్చయించిరి. ఇట్లు చేసినయెడల రు 4500 లు పూరమగును. మిగతా రు 1200 పూర్తిచేయుటకు సెప్టెంబర్ 1 ను ఎక్కువ చేయుటకు నిశ్చయించబడినది. మాన్వల్లంపాచి దుర్గత కంప్రమీడినదని చెప్పటం అతిశయోక్తి నడిచి ఉపసించినాడు.

మా తహశీల్దార్ గారు

వీరియొక్క వింత చర్యలనుగూర్చి ఇదివరలో పత్రికల వానియొంటిరి. ఈవిధపు గుమాస్తాలో పోరాడి గుమాస్తా తహశీల్దార్ గారు సములక్రమగారితో చెప్పకొనటమన విచారణ బహిష్కరముగా చేయట మొదలగు పాతకములవరకే వాచేత ప్రాయశ్చిద్దవి. ఇప్పుడు ఈయన మా పోస్టు క్యాన్సలుమీద ఫిర్యాదు చేసెను. ఒక గవర్న మెంటు క్యాన్సలు ఇంకో గవర్న మెంటు ఉద్యోగిపై ఫిర్యాదుచేయుట ఎందుక గలిగింది.

శాసనోల్లంఘనము.

మన కర్తవ్యము

[సి. రాజగోపాలాచారి గారు]

శాసనోల్లంఘన యుపసంఘ మేలెంచుచున్నది. మన మేమిచేయవలెను? దేశములోని కాంగ్రెసు పక్షకలంబకుల నందర నీ యాలోచన యాదోశన పరచుచున్నదిని తలంపవచ్చును. ఈ లోతుగ ప్రతిరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమును ఏదోయొక తాలూకాలో లేక కొంతకొద్ది ప్రదేశమునో చూచుకొని ఆ ప్రాంతములందు శ్రద్ధతో నిర్మాణకార్యక్రమమును కొనసాగించుట యుక్తము. రాష్ట్రముయందు శాంతినిక ప్రతిష్ఠ గైకొని అవసరము గలిగినపుడు కారాగృహమునకు వెళ్లుటకు సంసిద్ధులుగ నుండెడి వారిపేర్లను తయారు చేసి యుంచవలెను. తిక్కణకుద్దిగ అహింసయును హింసయును మున్నగు సంఘములందైక చర్యయు గలిగి యుండుటయును కద్దరు యుపయోగమునందును, అస్పృశ్యత నివారణమునందును విశ్వాసము గలిగియుండుట యత్యవశ్యకము. పట్టిక చిన్నదియైనను పెద్దదియైనను నిజమైనదిగ నుండవలెను. నిర్మాణకార్యక్రమమునందు అభివృద్ధియొట్టుండవలెను.

- (1) కాంగ్రెసు కర్మలను జేర్చుట, కాంగ్రెసు అధికారమునెడల విధేయత, శిక్షణము, పె. పొందింపజేసికొనుట.
- (2) ప్రజాపితాకార్యములకు తిలకు స్వరాజ్యనిధికి దశ్యమును అనాహుయమానముగ సమర్పింపవలెనని యెత్నిచాము.
- (3) కద్దరు ఉత్పత్తి ఉపయోగము.
- (4) అస్పృశ్యత నివారణము.
- (5) వివిధసంఘములందును, పక్షములందును అన్వేషణ మైత్రిని అభివృద్ధిచేయుట.
- (6) తిక్కణకుద్ది అహింసను సత్యమును అనుష్ఠించుట, మనలోను మన యిరుగువారున నుండువారియందును సత్యమును అహింసను పెంపొందించుట మేని శాసనోల్లంఘనముకు సంసిద్ధుల మగుదుము. భావమునందు అహింసయుండవలసినయు, అప్పటికి యుత్పన్నత యేష్టమనియు అందును. దీనినిగూర్చి ఎంత చెప్పినను చెప్పవచ్చును. దౌర్జన్యము ఈర్ష్య దరిజేరీయకుండ సంరక్షించుకొంటేమేని మనయందు అహింస గాగునాటుకొనును. అహింసాభావము పొదుకొను కొది కయ్యమునకు కాలుసాచినను ఆగ్రహము జేరుట దుస్సాధ్యము గావలెను.

అహింసా భావము: అవసర నిబంధనమే గాని సలహా గారు. ఈర్ష్యతోగాని ఎదిరింపుమును సాధించుటగాని యవలంబించెడి సత్యాగ్రహము నిష్ప్రయోజనకమై. స్పష్టముగ సదభిప్రాయముతో సమ. వింప జడించే యుద్దేశ్యము నెఱవేరగలదు.

దౌర్జన్యము నలంబింపకున్నంత నే లేక దౌర్జన్యము తలనూప కున్నంత నే అహింస యున్నదని యూహింపగూడదు. అదియు కొంతవరకును గణన నేయదగనదే కాని యంతిమ్యత మన మేమిచేయుటకును వీలులేదు. మనకు విరోధులుగ నుండు

మహిళలపట్టుం

(ఒక విశేషమున నుండి)

డిస్ట్రీక్టుబోర్డు ఎన్నికలు

జూన్, 25:—నిన్న ఘంటసాలలో జరిగిన యెన్నికలలో బందరు తాలూకాలోనుంచి కావూరి కొండరామయ్య గారు కొత్తపర వెంకటరమణయ్య వార్యులు గారు, మే. కేబు గోపాలరావుగారు, లల్లపల్లి యూనియన్ షెరువన్ గారును కృష్ణాజిల్లాబోర్డుకు మొదలుగా యెన్నుకొనిరి.

స్కూలు ఫయల్ పరిష్కారములు

నోబల్ కాలేజీలో 29 గురును హిందూ హైస్కూలు లో 20 గురును కృతార్థులైరి. డిస్ట్రీక్టుబోర్డు జూలై మాడవతాళి డిస్ట్రీక్టుబోర్డు తెరిచెదరు. జిల్లా జడ్జిగావున్నటువంటి యచ్. ఎ. కోల్కొండగారిని వెంకట్రావు జిల్లా జడ్జిగా నియమించిరి. జె. సి. హెచ్. ఫల్లూర్ గారు బందరు జిల్లాజడ్జిగా వచ్చెదరు. వైశ్య టెన్నిసు పోటీలందెములు. సింగిల్స్, బందరు వాస్తవ్యులగు మాజేటి వల్లి కార్జునరావుగారున్ను డబుల్స్, వారా సరిసింహారావుగారు, మాజేటి వల్లి కార్జునరావుగారు గెలుపొందిరి.

వారి యెడగూడ ప్రీతితో అవకాశముగ మెలం మేని అప్పుడే అహింస నాటుకొనినట్లుగును. శత్రుచిత్తుల హత్యకును ఎంత తారతమ్యముగలదో వంటచేయుటకును ఇతరుల బెట్టుటకును ఎంత తారతమ్యముగలదో దౌర్జన్య హింస: యనిరాకరణము లేక దౌర్జన్యహింస శాసనోల్లంఘనమునకు నిబంధన రహిత సహాయనిరాకరణద్యుచమునకును అంత తారతమ్యముగలదు. అహింసలేమన్న సహాయనిరాకరణముగాని శాసనోల్లంఘనముగాని ఏమాత్రము లాభించదు. అగ్ని జ్వాల తగ నుండుగించిన కామను సంస్కరించును కరగును ఆకారము మాగును వండును కాని యిద్దము వచ్చినట్లుపయోగించెను. కాని అభ్యంతరముల కల్పించిన భగ్ను మగును. కిద్ద సమగును. అలాగుననే తిక్కణ శుద్ధుగు అహింస లేనిదే ద్వేషము, ఈర్ష్య నలవడజేసికొని నందువలన నిరాకరణము శాసనోల్లంఘనము కిద్దవలెను.

అనాచ్యుతాబాదు కాంగ్రెసు జరిగినతోడనే హెచ్చరిక గావించుచు గాంధీమహాత్ముడు వ్రాసిన వాక్యములు మరలమరల చదివిజ్ఞాపకముచుకొందురు గాక. “మనము సివిలు శాసనోల్లంఘన మునందే లక్ష్యముంచుకొనరాదు. కేవలము విధిలేనిసందర్భములలో కత్తి నుపయోగించుటకుల కాసనోల్లంఘనమునుగూడ అట్లేయూపయోగించవలెను. అభివృద్ధికవసరములగు పట్టుములను గౌరవించి నపుడే సివిల్ శాసనోల్లంఘనము అవసరముగను లాభకరముగను శ్రేయస్కరముగను నుండును. శాసనోల్లంఘనమును పదమునందు కన్న సివిలును పదమునందే నిలువ నధికముగ నుండవలయును. శాంతయు వివక్షత అహింస లేని యల్లంఘనము హానికరముగ పరిణమించుట నిశ్చయము. ప్రేమతోగూడిన యల్లంఘనము కష్టమగును తీసివడి కంటిని.”

తరువాత మరల డిల్లీ అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసమావేశానంతరము, మాడుమిహాత్ముడై మ్రవాసెనో: “మనఅహింస దృఢమైరిగ నాకితోచదు. మనలో వాగ్దాము అధికముగ నన్నది. ప్రభుత్వమువారు తమ శైలివికల్పకార్యముల వలన అయోగ్యమును పోషించుచున్నారు. ఎట్టికార్యాచారాధైర్యము స్వరాజ్యమును సంపాదించవలెను. శాసనోల్లంఘనమువలననే మనకు విధేయత శిక్షణము లలవడవు. ద్వేషము, ఆగ్రహము ప్రారము వెన్నంటియుండు వారు వేలకొలది కారాగృహములకు వెళ్లి నంతనే మనము స్వరాజ్యమును సంపాదించగలుగుదు మని తలంపరాదు. కొలదిమందియైనను ధర్మబుద్ధులై తిక్కణకుద్దిగ అహింసను పాటించిలేనో, సులభముగనే, మనయుద్దేశ్యము నెరవేరగలదు. అంతయుకాని, దౌర్జన్య స్వభావముగలవారిని కారాగృహములకు బోనిచ్చుటకుల స్వరాజ్యసంపాదనమునకు వ్యర్థి యింకను ఆలస్యముగను నే యుండును.” యంగుఇండియా,

ఫిల్మీ విశ్వవిద్యాలయము

ఫిల్మీ జూన్ 26:—1923-24 సంవత్సరమునకు. ఇదివర కిచ్చుచున్న ‘మెయింటే నెన్న గ్రాంటును’ రెండులక్షలరూప్యములకు హెచ్చింపవలయు ననియు శ్రీరాజధానిలో కట్టు విశ్వ విద్యాలయపు భవనముల కగు రి లక్షల రూప్యముల క్యమును ఇండియాభూమ్యమునా భరించవలయు ననియు ప్రభుత్వమువారిని కోరుటకు ఫిల్మీ విశ్వవిద్యాలయపు తాత్కాలిక కాన్వెన్షన్ సభ్యులువారు నిశ్చయించుకొనిరి. ఈకోర్కె శిఖరన వచ్చే నవంబరులో క ఖిల్లాసము రాజ ప్రతినిధిగారిచే జరుగును. అప్పుడు విశ్వవిద్యాలయపు ప్రధమ పట్టపదావోత్సవము జరుగును. ఆ సమయమునకు విశ్వవిద్యాలయపు టేబులున్నయు పూర్తియగును. విశ్వవిద్యాలయపు కొద్ది కాన్వెన్షన్ సభ్యులగుసంఘములన్నియు పనిచేయు ఫిల్మీ సందను. వచ్చే సంవత్సరము రి గురు పండితులు, ముగ్గురు విశ్వవిద్యాలయపు ‘రివర్స్’ను నియమించుట ఉద్దేశించిరి. విశ్వవిద్యాలయమునకు డబ్బులేమిండుటచే చాలచిక్కుగనున్నది. హాలుసాలు అధికపత్రమున జేయబడిన 75000 రూప్యముల గ్రాంటును లెగ్గించెవరిని భయ మగుచున్నది.

మంగరాష్ట్రపు శాసనసభ

వచ్చేసోమవారమునాడు లిట్టె ప్రభువు తెచ్చును. ఈస మాజేతము రెండువారములే పనిజేయును. నూతనాధ్యక్షులు కాటాగారికిను ఇంగ్లాండునుండి రాకపోవుటచే డిప్యూటీ ప్రసి డెంటు సురేంద్రనాథరాయగారధ్యక్షతను వహించెదరు. ప్రజా యత్రాభాగవతములకు గ్రాంటులనిచ్చుటకు అదనపు అధికపత్రము నిసమావేశమున ప్రవేశ పెట్టెదరు. 200 ప్రశ్నలు 150 తిర్మానములు అనధికారకర్మలచే ప్రవేశపెట్టబడును.

మదరాసు కార్పొరేషను

సాధారణసభ

ఇదివరలో నాపేసిన కార్పొరేషను సాధారణసభ రివ్యూ భవములలో నిన్న సాంకేతిక అధ్యక్షులగు సర్ పి. త్యాగరాజుశ్రీకృష్ణగారి అధ్యక్షతన జరిగెను.

బ్రాడ్వేలోని మురికి కాలువలు

డాక్టరు పి. ఆర్. త్యాగరాజుగారు ఈక్రింది తీర్మానము నుపసాదించిరి:-

మూలజనులకల గాలి చెడిపోవుటకు తగ్గించుటకు ను, న్యూ సె న్యూ లు త గ్గు ట కు ను, ఆ పా య ము లు త గ్గు ట కు ను, బ్రాడ్వే లో ననేక భాగములలో, పారిశు వెంటాచలయ్యరు వీధి రెండు ప్రక్కలనున్న, అయ్యక కోవెలకిధి తూర్పుభాగములో ఉత్తరపు ప్రక్కనున్న, సెంటుజేవియరు వీధి తూర్పుభాగము లో రెండు ప్రక్కలనున్న లోతగు మురికికాల్వలను మూసివేసి, వర్షమునీరు పోవుటకు తగినయేర్పాటు చేయటమగును ఈ సభవారు గోరుచున్నారు.

“తీర్మానము నుపసాదించుచు అప్రాంతములలో నివసించువారికిని, అచట పనియుండి వస్తువారికిని చాలయబ్బండిగ నండి మురికిగాలి వాసన మెండుననియు, వర్షములెక్కువగ గురిసినపుడు మనఃపూర్వకము కాలువలను దెలియక వానిలో పడి పోవుచున్నారనియు ఆయన చెప్పెను.

రావుబహదూర్ టి. వరదరాజులు నాయకుగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

ఖానుబహదూర్ మహమ్మదు సుల్తాన్ బాషాసాహెబు గారు యీ ప్రశ్ననంతకు వెంటకమిటికి దెలుపవలెనని సవరణ నుపసాదించిరి.

కే. సి. దేశికాచార్యగారు సవరణ బలపరచుచు ఈసమస్యను యింజనీరుకును వెంటకమిటికిని వదలివేయుట మంచిపని యని చెప్పెను.

సామి వెంటకమిటిగారు సవరణను ప్రతిఘటించుచు మురికికాల్వలను కప్పివేయుటకు యింజనీరుగారే ఒప్పుకొనిరి చెప్పిరి.

గదుల్లాగారిసవరణ వోటుకుపెట్టి అంగీకరింపబడెను.

బ్రాడ్వేలో ట్రాంస్పోర్టులు

“బ్రాడ్వేలోని వాహనములను సువయోగించుకొనుటకును బండ్ల రాకపోకలకలన సౌకర్యములు తగ్గునటులకేయుటకును అచటనున్న ట్రాంక్సాన్సులు 11, 20, 21, 22, 23, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 53, 54, 55, 56, 57 నెంబరులు వానినిన్ని ఒట్టు జెయిలువీధిలోని నెం 68, 22 వానినిన్ని తొలగించి బ్రాడ్వేవద్దవరకు ప్రక్కన రోడ్డు వెంబడియుంచుటకును, నెం 9/8, 9/5, 9/3, లాంపుపోస్టులను తొలగించుటకు కార్పొరేషను యింజనీరునున్న కార్పొరేషను సభ్యులనున్న కోరుటకు తీర్మానించుచున్నారు. ఈతీర్మాణమును డాక్టరు పి. సి. ఆర్. త్యాగరాజుగారు ఉపసాదించుచు బ్రాడ్వే యని పేరున్నను నిజముగ సన్నదిగ నున్నదనియు అందువలన అపాయము లెక్కువగ జరుగుచున్నవనియు తగ్గుటకుగాను ట్రాంక్సాన్సులను కొన్నిటిని తొలగించుట యవసరమనియు చెప్పిరి.

దివాన్ బహదూరు జి. నారాయణస్వామి చెట్టిగారు తీర్మానములను బలపరచిరి.

సభ్యులకు చాలచుండికి లోపములేవో దెలియవనియు, ఈసంగతి సంతయు విచారించి రిపోర్టు జేయుటకు యింజనీరును కోరుట యుక్తమనియు అధ్యక్షులు చెప్పిరి.

ట్రాంజేకంపెనీవారు ఒకసారి స్తంభములు నాటుకొనిన పిదప వానిని తొలగించునుటకు వారి కధికారము లేదని కే. సి. దేశికాచార్యగారు చెప్పిరి.

ఖానుబహదూరు మహమ్మదుస్సాను సాహెబుగారు యీవిషయమును కమిషనరుకు పంపవలెనని సలహానీయగా, అది అంగీకరింప బడెను.

ఆస్తిపన్ను

“మిల్లుఅల్లరులపన్నును తగ్గుబడిపోయిన యిండ్లు గుడిసెలు మరల కట్టుకొనువరకును ఆస్తిపన్ను లేకుండ జేయుమని కమిషనరు గారిని ఈసభవారు కోరుచున్నారు” అని డాక్టరు పి. త్యాగరాజుగారు తీర్మానము నుపసాదించుచు అల్లరులపన్ను యిండ్లు తగ్గుబడి పోయినందుకు వారల కామాత్రము పన్నయము జేయవలెననియు, కార్పొరేషనువారు గుడిసెలును భూములకు బాడుగి దీసికొనుచున్నారనియు, ఆస్తిసాత్తును తొలగించినను ఒక్కొక్క కేసుకు రెండు రూపాయలనియు చెప్పిరి.

దివాన్ బహదూరు జి. నారాయణస్వామి చెట్టిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు, దీనినందరును అంగీకరింపవలెననియు, యీవిషయమును వైవాన్సుకమిటివారికి దెలుపవలెననియు చెప్పిరి.

ఆర్. మదనగోపాల నాయకుగారు ఈతీర్మానమునకు ఆర్థ మేమియు లేదనియు వివరములను తీర్మాన ముపసాదించినవారు బాగుగ దెలుపువరకు నీసమస్య నాపేయించవచ్చుననియు చెప్పిరి.

ఖానుబహదూరు మహమ్మదుస్సాను సాహెబు గారు యే సాత్తులకు పన్ను లేకుండ జేయవలయునో స్టేటుమెంటుండ వలయునని చెప్పిరి.

దివాన్ బహదూరు జి. నారాయణస్వామి చెట్టిగారు యీవిషయములను కౌన్సిలరు సంపాదించుట కష్టమనియు ఆపనిని కార్పొరేషను ఫీసెర్లకు ఒప్పుకొనవచ్చుననియు చెప్పిరి.

కే. సి. దేశికాచార్యగారు, ఆ మిల్లు యెరియాలో యింపుపుమెంటు బ్రష్టువా రాధాములను గొనిరిని తీర్మాన ముపసాదించినవో తమభూములనియు వారుగూడ పన్ను లేకుండ జేయవలెనని గోరుచున్నారనియు చెప్పిరి.

పి. కవుప్రకాశం మొదలయ్యారుగారు రోజుములకు యిండ్లకు పన్ను లేకుండ జేయవలయునా జెనలు తీర్మానములో తెలుపవలెనని కోరిరి.

సామి వెంటకమిటిగారు యీ విషయములో శ్యాంప్రకాశము కష్టమేమియు లేదని తలచిరి.

రావుబహదూరు టి. వరదరాజులు నాయకుగారు ఆ భూములను యిండ్లకు కమిషనరు గుత్తజేయవచ్చుననిరి.

అధ్యక్షులు యీకేసులను యెగ్జిక్యూటివు వారియెదుట బెజ్జీవో తగిలుట పైరులు జేసెదనని చెప్పిరి.

తీర్మానము ఒటుకు పెట్టబడి అమోదింపబడెను.

పన్నువిధించుట: కార్పొరేషను ఉద్యోగములు

“కార్పొరేషను అధీనమున క్రింది ఉద్యోగులును తమ యాస్తిపై గాని, బంధుగుల యాస్తిపై గాని దబ్బును గురించిన బాంధవ్యమును ఆస్తిపై గాని, పన్ను విధింపకూడదనిగ ఉత్తరువు జేయవలెననిగ కమిషనరుగారిని సభ్యులు కోరుచున్నారు” అని డాక్టరు పి. త్యాగరాజుగారు తీర్మానము నుపసాదించుచు కమిషనరుగారు తీర్మానభావమును అంగీకరించిరినియు, యెవరినైనను బైటపెట్టుట తమయందేకము గాదనియు, యితర మ్యూనిసిపాలిటీలలో వై గ్య ను తన యింటిపై పన్ను విధించుకొనక దీవిజుట అధీనకే ఆస్తిపై పన్ను విధించుననియు, అట్టి విధానమే పట్టణములో నాచరణలో బెట్టవలెననియు చెప్పిరి.

రావుబహదూరు టి. వరదరాజులు నాయకుగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

కే. సి. దేశికాచార్యగారు తీర్మానములో చెప్పినటుల కమిషనరును ఉత్తరువు జేయుమనికోరుట కధికారము వారికి లేదని చెప్పిరి.

నుబ్బరాయ మొదలయ్యారుగారు యిట్టి తీర్మానములన యేమియు లాభము లేననియు, అధీనగతు వారికాదే చెప్పి యుండవలెననియు, చెప్పి, తీర్మానము నుపసంహరించుకొనవలసినదిగ కోరిరి.

భక్తవల్సలునాయకుగారు, అందును చిత్తశుద్ధిలో పని జేసినవో భర్త్యునిబంధనలే యవసరము లేకని చెప్పిరి.

పి. యం. మాకడేలుగారు యేమైన అన్యాయము జరిగిన కేసులు కమిషనరుగారి వద్దకు లేబడె నేమో తెలుసుని కోరిరి.

డాక్టరు పి. త్యాగరాజుగారు అవునని ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

తీర్మానమును ఒటుకు పెట్టి అంగీకరింపబడెను.

కే. వ్యాసారావుగారు రానందున దివాన్ బహదూరు జి. నారాయణస్వామి చెట్టిగారు చర్చ ను ముగించుటకు గూర్చిన చట్టమునకు యీక్రింది ముక్కను జేర్చుటకు తీర్మానమును చెప్పిరి.

“చర్చ ఆపినను ప్రతిపాదించుట వలన యెవరికైన కౌన్సిలరుగారి, తీర్మానమును బలపరచి కౌన్సిలరు మూడువందల నుండినపుడు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుటకు ఆటంకము లేకున్నవో భక్తవల్సలునాయకుగారు బలపరచగా తీర్మానము వోటుకు పెట్టి అంగీకరింపబడెను.

పంపింగు ప్రేక్షకులు

ఖానుబహదూరు మహమ్మదుస్సాను సాహెబుగారు “మద్రాసు పట్టణములోని పంపింగు ప్రేక్షకులను యెల్లెక్కరి సీట్లలో నడుపుట యెంత ఖర్చు అగునో అంచనా వేయుటకు కమిషనరు గారిని కోరుచు తీర్మాన ముపసాదించగా ఖాను బహదూరు మహమ్మదు సుల్తాన్ బాషాసాహెబుగారు బలపరచిరి. తీర్మాన మంతట ఆమోదింపబడెను.

1919 చట్టము

పి. సి. ఆర్. త్యాగరాజు నాయకుగారు మద్రాసు పట్టణములోని క్రైస్తవులను కులముగనుండి వెల్తురు నీరు బాగుగ నంచుటకై వానిని కార్పొరేషనుకు యిచ్చుటకు 1919 చట్టమును సవరణ జేయుమని తీర్మాన ముపసాదించగా భక్తవల్సలునాయకుగారు బలపరచిరి.

యన్. వేణుగోపాల చెట్టిగారు ప్రజలకు బాధలున్న మాట నిజమని చెప్పి 1919 చట్టమును సంస్కరింపవలెనని చెప్పిరి.

పి. రంగనాథం చెట్టిగారును తమరున్న భాగములలో క్రైస్తవులను గలవనియు ప్రజలకు యిబ్బందులుగ నున్నవని చెప్పి తీర్మానమును బలపరచిరి.

రావుబహదూరు టి. వరదరాజులు నాయకుగారు కమిషనరుకు వీని విషయములో పనిజేయుటకు నెక్సను 218 క్రింద అధికారము గలదని చెప్పిరి.

దివాన్ బహదూరు జి. నారాయణస్వామి చెట్టిగారు కమిటీని నియోగింపవలెనని చెప్పిరి.

పి. జి. వాసుదేవశర్మగారు యీ తీర్మాన మంగీకరించుటకుల నిమ్నకాతుల కేంద్రయేని లాభకరముగ నుండునని చెప్పిరి.

తీర్మాన మంతట ఒటుకు పెట్టి అంగీకరింపబడెను. అంతట సభ ఆపివేయబడెను.

నోటీసు.

బెజవాడలో తేలప్రోలు యస్టేటు జమీందారుగారి తాలూకు పాత మునసబు కోర్టు వద్ద నున్న స్థలములలో 960 To 972 నెంబరుగల స్థలము యస్టేటువారివద్ద నుంచి విక్రయించుకొనుటకు నేను ఖరారుతీసుకొనియున్నాను. నా స్నేహితుకు కొల్లివర శ్రీరాములు కూడా యస్టేటు వారివద్ద కొంతస్థలము కొనుటకు ఖరారు చేసినందున యీ వత్తుస్థలమునకు గ్రీమెంటు శ్రీరాములుగారి పేర వ్రాయించబడియున్నది. సదరు శ్రీరాములుగారికి దురుద్దేశముకల్గి నాస్థలమునకు కూడా శ్రీరాములుగారు క్రయదస్త్రావేజ వ్రాయించుచున్నట్లు తెలిసి సది అట్లు వ్రాసియువ్వకూడదనిన్ని వ్రాయించుకోకూడదనిన్ని యస్టేటువారికిన్ని శ్రీరాములుగారికిన్ని నోటీసులు లోగడయిచ్చి వున్నాను గనుక నాకు విక్రయించుటకు ఖరారుఅయినస్థలము యెవరున్నా విక్రయము పొందకూడ దని తెలియచేయవలయునది.

బొడ్డపాటి నానుమృతరావు.

బాప్ సన్ జర్నలు పాకెట్టు డైరెక్టరీ

బర్మిలో చేతిపనులు చేయువారి విజ్ఞానములు స్వీట్ల గ్లండులో గడియారములు తయారుచేయువారి విజ్ఞానములు 100 పేజీలగుల పుస్తకముగా ప్రచురించి యున్నాము. కెలరు 1-4-0 లు. ఆర్డరుచ్చునపుడు 0-4-0 స్టాంపుతో ఆర్డరు పంపిన మిగత రు 1-0-0 కు పి. సి. చేయుటకు.

టి. ఆర్. ఎస్. అండు సన్సు. (132) సోల్ కెల్లింగు ఏజెంట్లు అండు స్టీలుట్రంకులు చేయువారు. (పి. సి.) ఈగవల్లి అయ్యునుకోవిల్, జి. టి. మదరాసు.

ఆయుర్వేద పంచరత్నములు

1. చిరట ఆసన: సుగంధద్రవ్యముల తక్కువ బరిహర్యు దివ్యావధము. సీసా రు 2. రు 1-4-0.
 2. మధుమూత్ర భంజని: మధుమేహము, బహుమూత్రము, శుక్లవర్ణము, కునుమకోగముల నిర్మూలము చేయు సంజీవిని గుఱులు రు 15.
 3. సిద్ధ మకరధ్వజ: అకాల జరాప మృత్యుభయముల తొలగించు అమృతకల్పము 15 పా. రు 4.
 4. శంకర తైల: కుష్ఠ చర్మవ్యాధుల నిర్మూలము చేయు అలౌక్యము రు 1.
 5. మంత్ర కవచము: మహా ఋషిప్రొక్త సుగంధద్రవ్యముల మంత్రోపచరసాధనక ప్రక్రియ. రావేజు 8 అణాలు.
- ఈ కేటలాగు ఉచితము. చూచితిరవలెను. ఆయుర్వేదరత్న వి. కేశవనారాయణ, మేనేజింగ్ ప్రొఫెసురు. మెన్సర్సు, బి. యన్. రావు బ్రదర్సు వారి ఆయుర్వేదావధాలయము, బరంపురం.

వాతావరణ సిల్లి

1922-వ సంవత్సరం జూలై నెల 28-వ బుధవారము.

దినమునకు వర్షపాతము	అగస్టు 24 నుండి గత 24 గంటలలో	అగస్టు 25 నుండి గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో గత 24 గంటలలో
విజయవాడ	85.4	77.7	...	22.26	...
హైదరాబాద్	84.6	78.8	0.82	18.17	0.14
మద్రాసు
బెంగళూరు	86.6	77.5	0.80	18.45	9.82
కొచ్చి	86.4	78.5	0.83	21.69	11.58
కర్ణాటక	86.1	75.4	0.52	4.84	0.86
విజయవాడ	79.8	67.4	0.60	5.31	2.67
కర్ణాటక	92.4	76.1	0.44	1.71	2.87
కర్ణాటక	91.4	77.8	0.06	2.68	1.60
కర్ణాటక	96.8	84.0	...	2.51	1.68
కర్ణాటక	97.7	84.2	...	3.83	0.16
కర్ణాటక	101.7	85.8	...	1.56	0.42
కర్ణాటక	99.4	82.6	...	1.77	0.14
కర్ణాటక	102.0	8.12	...	0.59	0.65
కర్ణాటక	99.9	79.6	...	1.67	0.52
కర్ణాటక	92.5	80.1	...	0.08	0.07
కర్ణాటక	94.1	79.5	...	2.27	...
కర్ణాటక	87.2	75.1	0.86	7.66	0.06
కర్ణాటక	81.0	72.0	1.32	9.03	8.46
కర్ణాటక	78.4	72.1	5.88	25.46	1.34
కర్ణాటక	76.2	78.1	6.40	23.81	9.00
కర్ణాటక	83.8	78.1	1.16	23.81	5.58
కర్ణాటక	68.0	63.5	1.81	22.15	1.94
కర్ణాటక
కర్ణాటక	84.5	77.7	0.88	5.42	...
కర్ణాటక	87.4	81.6	0.11	26.83	9.08
కర్ణాటక	94.8	76.2	...	1.36	2.34
కర్ణాటక	94.8	78.1	...	1.95	1.80
కర్ణాటక	95.7	77.7	...	1.23	0.59
కర్ణాటక	92.8	77.2	...	0.12	1.78
కర్ణాటక	95.0	78.6	...	0.61	2.06
కర్ణాటక	101.7	82.8	...	1.44	1.88
కర్ణాటక	78.0	66.5	0.06	1.52	2.47
కర్ణాటక	98.2	68.8	...	2.68	0.09
కర్ణాటక	60.6	53.2	0.74	4.08	0.85
కర్ణాటక	59.5	53.2	0.87	4.21	2.48
కర్ణాటక	84.9	70.0	0.52	0.90	0.74
కర్ణాటక	87.6	78.6	...	8.98	1.50
కర్ణాటక	94.8	78.9	0.05	4.84	1.79
కర్ణాటక	97.9	76.2	0.01	0.61	0.75
కర్ణాటక	100.1	78.8	...	0.82	0.43
కర్ణాటక	92.2	76.9	0.08	2.80	1.49
కర్ణాటక	0	0.62

పశ్చిమతీరము, మైసూరు పర్వతప్రాంతములందు మబ్బు లధికముగ గలవు. మిగిలిన ప్రదేశములలో నొకమాదిరిగ గలవు. మైసూరు, మైదరాబాదు, బొంబాయిలందు అర్ధాంత సాధారణముగ నుండెను. దక్కను, కర్నాటకములందు అర్ధాంత తక్కువ మిగిలిన ప్రదేశములందు అధికము. కర్నాటకము, దక్షిణము, పర్వత ప్రాంతములందు వేడిమియును మార్పులు లేవు. పశ్చిమతీరమున తగ్గెను. మిగిలిన ప్రదేశములందు హెచ్చెను.

పశ్చిమతీరమున బలవంతములగు అర్ధవాతములు గలవు. మైసూరు కుచ్చు, సర్కారులు, పర్వతప్రాంతములందు వర్షము గురియును.

ఎస్. ఆర్. యు. సామ్రాజ్య.

వాతావరణ కార్యజ్ఞాంశ.

వైట్లయ్య సముద్రతీరమునకు రాష్ట్రమునండి 1922 అక్టోబరు నెలాఖరునకు తన ప్రవక్తములన్నిటిని మరలించెద నని ఒక ప్రకటనమును వైట్లయ్య జేసిరి. బహుశా కాగితము జనరల 24 తేదీని ప్రకటించిరి. అట్టి కాగితమును ఒక ప్రకటన ప్రకటనమును జూపటకు తగిన ప్రయత్నములు జరుగును.

కమ్యూనిస్టు

విశేషములు

టంగుటూరునుండి ఒక విశేషమును మా కిట్లు వ్రాయుచున్నాము:—

ఈ కాలములో ఎచ్చటయూ చిన్న సభలు. ఎవరో కొందరు కలసి ఒక ఊరిలో సభ జరుపుటకు తీర్మానించుట, వివిధ ప్రదేశములనుండి ప్రతిభలు లైలుచారి పెట్టుకొని వచ్చి ఫలవారములతోను భోజనములతోను సుఖముగ కాలముగడపి పోవుచుండును. ఇదచిన్న సమావేశములందు ఆమోదింపబడిన తీర్మానములను తీరగ వ్రాసి సభ జరిగియెడుట నుంచుట. కొందరు ప్రతినిధులు వాత్సల్యము ప్రకటించుట సహజమగుచున్నది. కమ్యూనిస్టులను మాత్రము కలిగినది. విషయ మగు ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులలో అన్యయోగపక్షము, తమ్ముడు మరియొక పక్షము, తండ్రి యొకపక్షము కుమారుడు మరియొక పక్షమునకు చేరియోన్నాడు. ఇట్టి పరిస్థితులలో ఒక సంఘము వారందరు కలసి, రాజకీయ విషయములను కొంతకాలము వరచి సాంఘిక కాభివృద్ధికి పనిచేయు ప్రయత్నించుట మిగుల శ్రేయస్కరము గదా. ఇట్టి సభలు నడుప చేరిన తీరురనేని రామస్వామిచాదరి, డి.వి. కృష్ణయ్యచాదరి, కో. గోపాలకృష్ణయ్య చాదరి మున్నగు వారు, అసహాయోద్యమమే శరణ్యమని నమ్మిన పర్వతనేని వీరయ్య చాదరి, గద్దె రంగయ్య నాయుడు, అంచె శివయ్యగార్లు కలసి స్నేహముభావంతో కొంతకాలమైనను మెలగుట ఎంతయో శ్రేష్ఠము కదా!

టంగుటూరులో పెద్ద గ్రామమైనను అచ్చట నుండువారికి ఇట్టి విషయములందు ఎట్టి అనుభవము కూడ లేదు. అందుచేతనే కాబట్టి ప్రతినిధులకును ప్రేక్షకులకును గాంధీజీని విరూపాక్షులంత సంత్సరికముగ లేకుండెను. ఇంక గ్రామజనులకు యీ సభ విషయమే ఏమియు తెలియదు. 'పోతుల వేంకయ్య చేరినాడు, మనముకూడ చేరవలెను' అంటే కాని మరియొక విషయము వాటికి తెలియదు. 'కమ్యూనిస్టు బాదులను చేయ్యాలి' నోయి యీ సభ పెట్టింది' అని మరికొందరు చెప్పుకొనుచుండిరి. తిప్పెటకట్లు వివరణగానే ఆందరు ఆచటికి చేరుట గ్రామవాసుల లక్షణము.

చక్కని ముహూర్తము పెట్టుకొని శుభకార్యమునకు బతులుదేరి ప్రయత్నించుచుండగ ఎవరో ఒకరు తుమ్మెదకు, వీధి గడపకడకు వచ్చునట్టికి ఒకటివ్రాహ్మణుడు ఎదురుగ వచ్చును. మరికొంతమూము శోభునికి పిల్లలూ విశ్వసనీయ ప్రత్యక్షమగును. తొందరగ పోవలసి వచ్చినపుడు వెయ్యి అటంకములు కలుగుచుండును. ప్రయాణమై కొంచెము ముందుగ స్నేహము వచ్చిన ఆదికము లైలుబండి అలస్యముగవచ్చును. కొంచెము అలస్యముగ స్నేహమును వచ్చినదియు బండి సకాలమునకు వచ్చి తప్పిపోవుట, తటస్థమను. ఇట్లు జరుగుచుండుట సహజము. ఈ సూత్రమునకు కొంచెముకూడ భంగముకాకుండ కమ్యూనిస్టులను అధ్యక్షులు మరి ఇతర ప్రతినిధులు 24 వ తేదీ బెజవాడ సాంఘికములో బతులుదేరి వచ్చుచుండిరి. అబండి నాలుగుంటల కాలము అలస్యమయ్యెను.

అసహాయవాదులు, ఇష్టము పార్టీవారు, 'మోటు'లై తులు ఎల్లరు సాయంకాలము 4 కంటలకు సమావేశమైరి. గవర్నరుకు స్వాగత మివ్వవలయునని ఒక తీర్మాన ముపసాదింపబడెను. ఈ తీర్మానమును బలపరచుచు ఒక రిట్లు చెప్పిరి:— మనము ఎన్నియోవలె రూపములు వ్యయమొనర్చి దేవాలయములు కట్టుకొనుచున్నాము. అందులోనికి వ్రాహ్మణమాత్రమే పోవచ్చును!

వ్రాహ్మణతరులు జేవులదగ్గకు పోవడము. ఇట్టి ఇబ్బందులు ఎన్నియోయున్నవి. కావున గవర్నరుగారికి ఇరవీయు తెలియజెప్పకొని పరిష్కరించ వలయునని కోరుట అవసరమనిరి. ఇందువై అసహాయవాదులు గవర్నరు లాడుకొనిరి. ఈ వాక్యముల నాట డుపసంహరించుకోవలయుననియు, లేకున్న తాను తీర్మానమును తీరముగ ఆక్షేపించుననియు గద్దె రంగయ్య నాయుడు గారు పలికిరి. అంతట యీమాట లుపసంహరించుకోబడెను. కేవలము వ్యవహార విషయములను పరిష్కరించుటకు గవర్నరుగారి సహాయము కోరవలయునని వారు తీరగ జెప్పిరి.

కమ్యూనిస్టు తీర్మానములు.

జి.వి. యస్. సరస్వతి స్వామిలవారు ఒక గంటకాలము మహాసభ యం దీ విషయమై మాటలాడిరి "కమ్యూనిస్టు తీర్మానములు. యజ్ఞోపవీతములను ధరించి వైదికకృత్యములను చేసికొనుటకు, వ్రాహ్మణులవలెనే వారికి అధికారము గలదు. కమ్యూనిస్టు వేదములను చదువుకొని వేదోక్తులకు భంగముగ స్వసంఘమునకు చేరవారిచేతనే పాఠోపాధ్యయము చేయించుకొనుచుండుట అన్ని విధముల లాభకరము. శుక్ల యజుర్వేదమునందు మనజు లందరు వేదము చదువ వచ్చుననియు చెప్పియున్నది. భగవంతుడు సర్వజనులకు పయోగనరకుని విధమున నూతన స్పృష్టింపవలెనని వేదములను కూడ సృష్టించెను. కేవలము వ్రాహ్మణులకు మాత్రమే వేదములను నూతనగా, చంద్రుని సృష్టింపలేదు." ఈ తీర్మానమువై పలువురు మాటలాడిరి. ఒకటేపాట.

ఒక శుభలక్షణము.

ప్రతినిధులలో అనేకులు ఖద్దరకస్త్రములను ధరించుకొని వచ్చుట సంతోషకర మగు విషయము. కడపటికి ఆధ్యక్షులుకూడ ఒక ఖద్దర కస్త్రమును తెచ్చుకొని తమబసలో దానినే కట్టుకొనిరి. ఖద్దర ధరించవలయునని ఒక తీర్మానము, పంచాయితీకోర్టులు స్థాపించవలయుననియు, అస్పృశ్యతాదోషము నెవారిచేవలయునని మరలెండు తీర్మానములు సభవారామోదింపిరి. ఇట్టి సాయకుల ఆక్షేపణ లేక యీతీర్మానము లామోదింపబడుట ఒక గొప్ప విషయము. ఈతీర్మానము లెంతవరకు క్రియాశీలము చాల్చునో చూడవలసి యున్నది.

రాబోవు సమావేశము.

చెంగల్పట్టు జిల్లానుండి గొప్పభూస్వాము లగు సాచర్ల దేవరాజులు నాయకులుగా ప్రతినిధిగ టంగుటూరుకు వచ్చి కమ్యూనిస్టులను 9 వ సమావేశమును చెంగల్పట్టుజిల్లా కావ్యనించిరి. సభవారందరకు సమ్యుతించిరి.

ఏ. యి. యల్. యం. కాలేజి, గుంటూరు

కాలేజి ఆక్టింగు ప్రిన్సిపాలు రెగరెండు విక్టరు మకాలేగారు మా కిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

బందరు నోబుల్ కళాకాలలో జేరటచే గుంటూరు నందు ఏ. యి. యల్. యం. కాలేజి మూసివేయబడిన దను వదంతి వ్యాపించినది. ఇది నిజముగాదు. కాలేజి తరగతులు యథాప్రకారము జూలై 3 వ తేదీని ప్రారంభమగును. ఇంగ్లీషు లిటరేచరు యం. యె. యల్. డి. యొకరు గూడ స్టాఫులో జేర్చబడి స్టాఫు బలపరపబడినది.

దక్షిణాఫ్రికాయందు ఇన్ ఫ్లుయెంసా అమితముగ వ్యాపించెను.

విద్యార్థులకు ఒక హెచ్చరిక.

ఇప్పుడు మరల మీరు మీ విద్యను ప్రారంభించుచున్నారు.
గాన మీ నేత్రములను అలక్ష్యము చేయకూడదు.
వాటిని పరీక్షించుకొనుడు.
ఆవశ్యకమైన తగిన సులోచనములను ఉపయోగించుడు.
మీ చదువుకు భంగము రానీయకుడు.

డబ్ల్యు. స్మిత్ అండు కో., (లిమిటెడ్) మాంటూరోడ్డు, మదరాసు
W. E. Smith & Co., Ltd, Mount Road Madras.

జాబులు

పండిత పరిషత్తు - బెజవాడ

1-4-22 ను ఆంధ్రపత్రికలోను, 2-4-22 ను కృష్ణ పత్రికలోను ప్రకటితమైన విధముగా బెజవాడలో శ్రీ విజయేశ్వరాలయమును యీ సం॥ ఆంధ్ర శుక ౧౧ మొదలుకొని పండిత పారిశోషిక పరిషత్తు జరుగగలదు. ఆహ్వానముగాని భూభాగముగాని మాడవచ్చువారుగాని రావలయుకొన్న వారి సంఖ్య దయచేసి 2-4-22 లోపుగా తెలుపవలయును. ఇది ముఖ్యమైన సంతకాన తిరుగ విశేషికచదవగున్నది. 23-6-22 } పండిత భూషణ, శ్రీ. వే. శ్రీరామశాస్త్రి, బెజవాడ. గురుకులశ్రమము, బెజవాడ

దమ్మలపాడు (గుంటూరుజిల్లా)

మా గ్రామములో 2-4-22-23 తేదీన మా గ్రామ వాస్తవ్యుల ప్రోత్సాహముచే ఒక హిందీ పాఠశాల స్థాపించి శ్రీ హిందీ సాహిత్యమును కార్యాలయమువారి ఆజ్ఞాసారము అనుబంధము హిందీ విద్యాపీఠ పాఠశాలలో హిందీ నభ్యసించిన శ్రీ యత దమ్మలపాటి రామకృష్ణశాస్త్రి గారివలన హిందీభాషాభివృద్ధి గావించబడుచున్నది. అందు విద్యార్థులు ప్రస్తుతము నేర్చుకొనుచున్నారు. యే గ్రామ వాస్తవ్యులైన హిందీ నేర్చుకొనుటకు రావలచినయెడల వార్తకు కొంతవరకు తగిన సహాయముచేయవలెను. ప్రస్తుత తరుణములో ప్రతిపక్షపాదీయందును యిటులే ప్రచారము జరిగింది హిందీభాషాభివృద్ధి కొరకు పాటుపడవలెనని దేశభక్తుల యుద్దేశములను కొంతవరకు వెలువేర్చవారల మగుదుము. యిచ్చట పాఠశాల దినదినాభివృద్ధి గాంచుచున్నది.

దమ్మలపాటి వెంకట్రావు.

ఆంధ్రవైశ్య మహాజనసభ, దక్షిణ ప్రాచీనాబాదు (22-6-22) తేదీ గురువారము సాయంత్రము 6, గంటలకు, బ్రహ్మశ్రీ ముదిగొండ భోగయ్యశాస్త్రిగారి యజమాన్యమున, యజ్ఞశాలాగారిచే నుండునది, దేవీ పూజాది యుత్సవములలోను పశురథ నిషేధమును గురించి యొకసభ, వైశ్యశ్రీ మిరియాల, ఈశ్వరయ్యగారి భవనములో జరుపబడింది. బ్రహ్మశ్రీ నామగ్రీవాచార్యులవారును, శ్రీయత మాదపాటి గణపతిరావు ప్రోత్సాహముగాను వ్యాఖ్యానమునంది, గాబోయే కుసుమా సంబంధమైన యెట్టి కార్యకలాపాలను సేవింపవలసిన సహాయముచేయవలెననియు సభ్యులందరూ ఒకటేముగా తీర్మానము గావించబడినదేగాక, పశురథనిషేధము వరకువచ్చునైన స్వ వైశ్యమహాజనులు తమ కర్తవ్యాలను గావించి దేశమును కలవలెనని యిష్టించి కొంతమంతముగా జేయుదురు గాక యని ప్రార్థించడమైనది.

ఆంధ్రవైశ్య మహాజనమండలి

(చెన్నైలో బహు)

గోసంరక్షణ సమితి, ఏలూరు

(విరాళములు)

ఒక గోవును, రు 14 పశునాల్గు రూపాయలకు కొని పోయినది బానిసయి తప్పించి, ము॥ బుద్ధగడ్డ వెంకటకృష్ణగారు, ఏలూరు గోసంరక్షణ సమితికి, భర్తముగ నొసంగి యిది సుపాదించుకొనిరి. ప్రతిసంవత్సరం, కడ్డిబట్టి కడ్డికొని, గోవులకు వేయటం కావ్యత ఫండుకొండ, రు 60 ఆరవయి రూపాయలు, తులబందు మామయ్యగారి కొమ్మార్ల కుటుంబముగారు నిచ్చిరి. ము॥ పోలిశెట్టి గోపాలస్వామి, నారాయణరావు, రంగయ్యగార్లు బాయలుగ, కడ్డినిమి త్తం రు 75 డెబ్బయి రూపాయలున్నా, అన్నం వెంకటరెడ్డిగారు రు 15 పది రూపాయలున్నా భర్తమునిచ్చిరి సంతసముతో తెలిపినారు. యీ నెల 15 వ తేదీన, సదయ సమితి ఆవరణలో, గ్రామమువారిసంతృప్తి జరిగినది. మిగిలిన అన్నము ఆశ్రయము బడినది. యందుకు సమితి సామ్య భర్త వెట్టకుండా, వర్తమానము రు 100 నూరు రూపాయలు చందా కనుక

ఒక సభ్యుడు.

భారతీ గ్రంథాలయము - మాధవరము

మాయూరి పాఠశాల భవనమున 23-6-22 తేదీ సాయంత్రము 4 1/2 గంటలకు భారతీ గ్రంథాలయ చతుర్థ వార్షికోత్సవము మ-రా-శ్రీ, చిలుకూరి నారాయణ రావు గారి ఆగ్రాసనాధిపత్యముకొండ బహు జన్మప్రథముగ జరిగినది. కార్యముల కెల్లను ముఖ్యులగు దైవప్రార్థనను మ-రా-శ్రీ, టేకి ఆపూరావుగారు చేసినవిషయ ఆగ్రాసనాధిపతి తమ ప్రారంభోపన్యాసమునందు గ్రంథాలయభూతనర్తమాన స్థితులం గూర్చి యుక్తియుక్తముగా నుపన్యసించిరి. మరియు ప్రస్తుత గ్రంథాలయోద్యమములు జనంచకత్వాము లెక్కకు మిక్కిలి యగు గ్రంథాలయములు గ్రామములలోను, మతములందును, సత్రములందును, దేవాలయముల నందుండి సర్వ జనోపకరముగా నుండెడివి వారు చక్కనియుదాహరణములతో విపులముగా వక్కాణించిరి. శ్రీ నారాయణరావు గారు హిందూదేశపు పూర్వపు దౌష్ట్యమును గూర్చి చెప్పి ఆనాదిసిద్ధ మగు మనదేశములో నుండెడి గ్రంథరాక్షసులు ప్రస్తుతము లెక్క, పారీస్ మన్నగు పట్టణములలో నున్నవని తెలియజేయుట కెంతయు చింతిల్లుచున్నావనిరి. పిమ్మట ఆపాధ్యక్షుడు కార్యకేదెకను చదివెను. అంత మ-రా-శ్రీ, ఆచంట సూర్యనారాయణ రాజుగారు గ్రంథాలయముల గూర్చి సవరార్థమసారముగా పద్ధతుల నమర్చి చక్కని వ్యాసము నొక దానిని జదివి మానవులకు గ్రంథాలయోద్యమము నుద్దఃపించు ముఖ్యకర్తకమై యున్న దని నుడిచిరి. తదనంతరంబు మ-రా-శ్రీ, చింతమెంటు వెంకట రమణయ్యగారు దైవభక్తిని గూర్చి మాటలాడుచు ప్రహేళిక, నానక, పరాశర మున్నగు విద్యవార్తలయుల చెప్పి సాధ్యమగుసంకరములను మనము నూడమన చిత్తంబున దైవాదులను జేయుట పొడవైన యంత్రమని సభ్యులకు బోధజేసిరి. పిమ్మట మ-రా-శ్రీ, ఆచంట కృష్ణమూర్తిగారు విద్యనుగూర్చియు, మతము, విశ్వాసాధనగూర్చి మ-రా-శ్రీ, ఆచంట రామమూర్తిగారు వ్యాసములను జరుపుచు ఆచటచ్చట చర్చలు గావించిరి. తదుపరి గోదావరి మండల గ్రంథాలయ కార్యకర్తలగు, మ-రా-శ్రీ, ఆచంట సత్యన్నారాయణ శృంగార తాము, వెంకట గ్రామ గ్రంథాలయములను జూచితి ననియు అందు మా భారతీ గ్రంథాలయము దినదినాభివృద్ధి గాంచుచున్నదని విన్నవించుటకు అనుబంధానంద కందిలికి వ్యాసయారవిందుడ నైతిని మా కెరిగించిరి.

అంతట ఆధ్యక్షుడు మిగుల కాలాతిధి మగుదు తమ యంతోపవ్యాసమును గుఱుచుకేసి మిక్కిలి ముఖ్యంబైన మూలము జెప్పిరి. మా గ్రంథాలయ లెక్కలను, చరిత్రలను తనిఖీచేసి భారతీ గ్రంథాలయము తన యభివృద్ధిలో ముందంజ జేయుచున్నదని వారి యభిప్రాయము నొసంగిరి. పిమ్మట ఆధ్యక్షులకు, తిరుగుగల సభాసదులకు ఆచంట కృష్ణమూర్తిగారు చందనకేతులు లభించిరి. జనుజను ధ్యమలతో సభ ముగిసెను.

కార్యదర్శి

హిందీ పరీక్షలు

ప్రచార కార్యాలయము తరపున రాబోవు నెవ్వంబున నెల ౧-వ తారీఖున ప్రవేశికా పరీక్షయు ప్రాథమిక పరీక్షయు జరుగును. ప్రవేశికా పరీక్షకు హిందీ బాలబోధిని, హిందీ పహిలీపుస్తకము, హిందీదూస్త్రీపుస్తకము బాలభాకనాని ప్రాథమికపరీక్షకు బాలగమాయము. తెలిస్తూనే ఉందరి, మిలన్, హిందీస్వభోధిని. పరీక్షాచేర్చుకొనుటకు ప్రార్థనాపత్రమును ఆచ్చిదబడియున్న ఫారములగుండా పంపవలయును. ఈ ఫారములను మాదగ్గనంకినాని లేక ఇతరప్రచారకులకుండి గాని బడను వచ్చును. ప్రార్థనాపత్రములతో ప్రవేశికపరీక్షకు నాలుగు అణాలును, ప్రథమ పరీక్షకు ఎనిమిది అణాలును చెల్లించి నీవుపుచ్చుకొనవలయును. డబ్బును ప్రార్థనా పత్రమును ఆగట్టు ౧౧-వ తారీఖులోపల పంపవలయును.

గత మార్చి నెలలో జరిగిన పరీక్షకు ప్రమాణపత్రములను విజ్ఞానములకు పంపవలసిన ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి. క్షమముగా నే పంపవలెను.

ప్రచారక పరీక్షయు నెవ్వంబున ౧౧-వ తారీఖుననే జరుగును. అందులకు ౧ తెలిస్తూనే ఉంది ౨ మిలన్ ౩ ఆమె కా డిక్ట్యన్, ౪ సప్టెంబర్, ౫ ఆమోధ్యాకాండ తులసీ రామాయణ) మొదటి ౧౦౦ పాదాలు ౬ సత్యహరిశ్చంద్ర.

ఇందులకు డబ్బు చెల్లించవలసివచ్చును. ఇతర పరీక్షలకునియమి పబడిన ఫారములతో ప్రార్థనపత్రములను పంపవచ్చును. ప్రార్థనా పత్రమును మా దిగ్గనంకి తెచ్చించుకొన గోరువారు దిగ్గనా ప్రాంత పంపవలయును.

మరిమారిశర్త

రమ్య-రాటము.

రమ్యదేశములో కూడుకొరక పద్దులుమాడుచున్న విద్యావంతులకు భారతీయులు రాటములను పంపి సహాయముచేయుట యుక్తముగనుండు నని ఒక "సాలెవాడు" వ్రాయుచున్నాడు. ఈవిద్యాధికులకు భారతీయులు ద్రవ్యసహాయము చేయవలెనని రవీంద్రవాదబాటాకూరు కోరుచున్నాడు. భారతీయులు పుష్కలముగ నిచ్చెదనని మాభావము. స్వప్రయత్నమున, ఇతరదేశీయోద్యమములను నాశనముచేయుచున్న పేరాసగల పారిశ్రామికమునందీవిద్యావంతుల కెక్కువ అభిమానమున్నది. ఒక వంగవిద్యావంతుడు పూర్వ మొకప్పుడు మహారాజకృష్ణచంద్రునితో రాజుల సహాయము వా కక్కరలేదు. నా ఇంటి ఆవరణములో నున్న చింతాకును కొని నా భార్య చేయు పులునుకూర నా ఆకలిని తీర్చగలదు. ఇట్టిప్రత్యుత్తరమునిచ్చెడు పాశ్చాత్యవిద్యావంతులు చాల అరుదుగ నున్నారు. వర్తమాన కాలపు విద్యావంతుడు వర్తమానకాలపు ధనికుని పోషణమును గోరును. స్వతంత్ర జీవితమునం దెక్కువ అభిమాన మతరికి లేదు. సామాన్యజీవితము మహాన్నత భావములు-ఇది ప్రాచీన సిద్ధాంతము ఈ రహస్యమును కనుగొనుటకు ఈ ప్రపంచమున కింక ఎక్కువ దుర్వ్యసము కలుగవలెను, ఇంక ఎక్కువ అనుభవ ముండవలెను. ఈ ప్రాచీనసిద్ధాంతమునకు రాటమే ప్రధానవిన్నాము.(సర్వేంటు.)

అలహాబాదు మోటారుబండి దొంగతనము-నేరము

అలహాబాదు, జూన్ 28:—దై నేరములో ముద్దయిబు దుర్గాప్రసాదు, మన్మథాధదాసు, షియోహార్ బుజేగార్ల నందరిని కంటోన్మెంటు మేజిస్ట్రేటు కెప్టాన్ హెన్రీ సీగరు హిందూశిక్షాస్ఫూతి 305 శేక్ ౨౬ ప్రకారము నెవచ్చు విచారణకు బంపిరి. దొంగసాత్తుకు జ్యేష్ఠులకు 412 శేక్ ౨౬ క్రింద మనుమంత నుండరియు, సోల్జీతు గార్లనుగూడ నెవచ్చు కంటిరి.

సాక్షుల విచారణనుబట్టి దొంగతనము జరిగినసమయమున మోటారుబండిలో నున్నది వైసజెప్పబడిన ముద్దయిబును, పరారియగుచున్న ముద్దయి సిద్దియులే యని స్పష్టమని మేజిస్ట్రేటు తన యుత్తరవునందు వ్రాసిరి. దొంగలను నిపుణతతో బట్టుకొన్నందులకు పోలీసు వారిని గిల్చు దు గారిని ఎంతయు మేజిస్ట్రేటుగారు కొనియాడిరి. దొంగతనము జరుగు సమయమున షియోహార్కు దగ్గర చేతుపా కొకటి యుండెను ఆప్రతును అన్ని సంగతులను పూసగూర్చుటకు జెప్ప ఆనన్నియు రుజువాయెను. కలకత్తానుండి మనుచుతినుందరి మోటారుబండిలోనే యుండె నని యు ముద్దయి తో బంధించి ప్రమాణముజేసెననియు ఆమెకు దొంగతనములో దొరికిన డబ్బు కొంతభాగము తప్పక ఇయ్యబడెననియు మేజిస్ట్రేటుగారు రిని ఆనోట్లుగూడ గుర్తింపబడినవి. సామాన్యముగ నోట్ల సంఖ్యలు వ్రాసి కొని ఇచ్చు అలవాటున్న ను ఈవిషయములో మాతము 100 చేసి రూపాయలు నోట్లు 3 నూరురూపాయల నోట్లును వ్రాసికొనకనే ఇచ్చుట చాల వింతగనెన్నది. నెల 18 30 రూపాయల జీతమును దీయుచున్నట్టియు 79 వత్సరముల ప్రాయముగల మతదను గారిపరము 30000 రూపాయలను జేయుటగూడ వింతయేయనిరి.

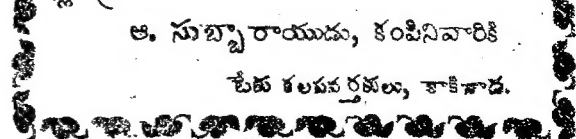
ఈకేసునుండి నెవ్వారిటీచాడ (హామి) బుచ్చుకొనకనే లక్ష రూపాయల మొత్తమును స్వాధీనము జేయుట అశక్యకరము. ముద్దయిలందరను గుర్తింపబడిరి. ముద్దయిలు పీరయని మేజిస్ట్రేటుకు తృప్తికరముగ తోచెను. విచారణకు నెవచ్చుకు బంపెను.

ఏటివరదలు

రైలుపట్టాలు కొట్టుకుపోవుట వంటలు మునిగిపోవుట

కలకత్తా, జూన్ 28:—దామోదరనది గొప్ప వరదతై పాడుటచే నిశ్చింతిపురముదగ్గర జిల్లాబోర్డు రైలువంతెన తెగి పోయినది. అందుచే రోడ్లు ఆ చిట్టుపక్కల గ్రామములు మునిగిపోయినవి. పంటలుగూడ పాడైయి. కొన్ని పశువులుగూడ చనిపోయినవి. హుగ్లీజిల్లాలో గూడ వరదలవలన నష్టమువచ్చినది. పంటలు పాడైయి. గ్రామములుగూడ మునిగినవి. మునిగిన వాకు పంతిహాల్ వద్ద తేనెనం తెనను బాగుజేసిరి. రైలుబండ్లు చాల తక్కువగ నిర్బంధముగ పోవుచున్నవి. టెంగాల్ ప్రావిన్సులో రైలుమార్గ మింకను మరమ్మతు గాలేదు. దామోదరనది రెండు రోజులునుండి సన్నగిల్లెననియు మరల మెల్లగ హెచ్చుచున్నదనియు తెలియుచున్నది.

3498

(155)

123

గంధర్వ శాస్త్రసి, రాయవరం. (గోదావరిజ్య)

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఫర్మసి (లిమిటెడ్)

19, హారిస్ రోడ్డు, మాంటురోడ్డు పోస్టు, మదరాసు.

ఉత్పాదకమైన ఆయుర్వేద ఔషధములకు ప్రసిద్ధి చెందిన ఔషధశాల - రహస్యము లేదు.

డాక్టరు ఏ. లక్ష్మీవతి, బి. ఏ ఎమ్. బి. & సి. ఎమ్

గాఢ చేస్తామి చింత బడినది.

(3166)

3 లక్షల మూలధనములో రహస్యము చెందులకులు జమ అయినవి.

కావలసిన వారికి మా క్రొత్త క్యాటలాగు పంపబడును.

డిప్టోమార్ పొందిన ఆయుర్వేద చికిత్సలను, చెన్నపురి S. K. P. D. ఆసుపత్రియందు

ప్రధాన డాక్టరును, నిఖిలభారత ఆయుర్వేద విద్యా పీఠ విద్యార్థిగీత కీలుగుగాను నుండు ఆయుర్వేద భూషణు

(3497)

పండిత యం. దొరైస్వామి అయ్యంగార్, A. K. A. C. వారి

ఆయుష్వరసాయనమ్ బలవర్ధకమగు దివ్యౌషధము

ఆయుష్వరము, రక్తకోశము, ఓషణము, హృదయము, బల్యము, శ్మశ్మము, మేధ్యము, ప్రసవము, ఉద్దీపనము మొదలైన విశేషగుణములు ఈ ఒక "ఆయుష్వర సాయనము" కలదు గనుక పాండురోగము, చలిజ్వరము మొదలైన వ్యాధులచేత వచ్చు బలహీనత, రక్తహీనత, పక్షివాతము, హృదయరోగములు, తీయరోగము, ధాతునష్టము, ఉష్మాదము, మలబంధము, అల్సేజము ఈ వ్యాధులు నిశ్చయముగ నివృత్తియగును. స్త్రీలు గర్భము ధరించియుండునపుడు ఆయుష్వర సాయనము కొంతకాలము క్రమముగ నేవించిన తల్లికి గర్భమునకున్న చాల బలము కలుగును. ధాతుభ్రష్టి కలిగించును. బలహీనమైన బాలుకు ఆహారములతో ఇచ్చుటకు విక్రీణి యుపయోగమైనది ఆయుర్వర్ధకము. చర్మ రోగములను వారింతును. నెగవ్యాధులకు ఇదే ప్రత్యేక ఔషధము మేహరోగులకు ముఖ్యరసాయనము. పీ. 1-కి 2.0-0

ఆర్యఔషధశాల, 7. ఆదియప్ప మొదలివీధి, వేవేరి, మదరాస్.

మహామారి (ప్లేగు) నుండి ఎంతమాత్రము భయములేదు

(1045)

శ్రీ గద్వాల మహారాణి సాహెబుగారి మెప్పుచే బంగారుపతకమును బొందిన

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

వేగు ఔషధములు

కడచిన యిరువదియైదు వత్సరముల కాలముగ ఇండియాలో పలుభాగములందును, బర్మా మున్నగు పలుప్రదేశము లందును ఉపయోగింపబడి అనేకులకు కీర్తినిచ్చినవి.

జ్వరమునకు హైమాది పానకమును, గడ్డలకు శతధౌతస్మృతమును, ఉపయోగించదగినవి

ఇవి ప్లేగును గుణపరచుటయే గాక, గాఢబడి చేయుటకును చాలినవి. ప్లేగుగల ప్రదేశములందు పానకమును మేము చెప్పియుండు ప్రకారము నేవించుచుండిన, ప్లేగుబాధ ఎంతమాత్రమును సోకదు. ఈ మందులను పిన్నలు, పెద్దలు, గర్భిణి స్త్రీలు కూడ ఉపయోగించవచ్చును.

హైమాది పానకము 6 అవున్సుల సీసా రు 1-4 లు } శతధౌతస్మృతము 1 అవున్సు సీసా రు 0-14-0 లు
3 " " 0-12 } 1/2 " " 0-10-0

క్యాకింగు పోస్టేజిఖర్చులు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ఉచితము.

తంజివిలాసము:— "పండిట్" మదరాసు. ఆయుర్వేదాశ్రమము, 41, ఆచారప్ప వీధి, మదరాసు.

వనమల పండు!

మీరు కొనియున్నారా?

యోగ్యతాపత్రికలు!!

ప్రతియుంటిలో నుండవలసిన సిద్ధౌషధముల నేల కొనలేదు?

1. లోకాయుజ్యుల క్రొత్తమైన గుణములు గాఢమైన ఔషధములను కొనినట్టి అతిస్పృహితులను నున్నది
2. డి. విక్టోర్ కవిరాజ్, విష్ణుచక్రవైద్యశాల, 9-41 బాక్సెలబాదువీధి రంగూను, బర్మా.
లోకాయుజ్యుల క్రొత్తమైన గుణములకు గలగు సకలవిధ రోగములను పూర్తిగా బాధపరచును.
250-300 మార్తలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ 1-4-0

సారస్వతానవము (బుద్ధిప్రసాదిని)

పిల్లలకు, తరుణులకు, వృద్ధులకు, స్త్రీలకు బలము నిచ్చు ఔషధము.

మెదడు దుర్బలము, మరపు, తలనడిమి, మలబద్ధకము, అకలితేటందుట, కాంతిహీనత, గుల్మము, మూలరోగము, శ్మశ్మశ్మలము, శిశువులను మున్నగువాటిని పోగొట్టి అమితమైన శుద్ధరక్తము నిచ్చుచు బలమును కలిగించును. ఇది మానవకోటికి గొప్ప శుభప్రసాదము. 20 దినముల ఔషధముగల బుడ్డి 1 కి రు 1-0-0.

సాధ్యమనియు:— మా కార్యశాలలో సోకర్యార్థమై వాగుకోరుటచే మద్రాసు, నెం 881 తింబుకట్టివీధిలో మా ప్రాంతిని తరలించువాడు. తప్పక ఎల్లరు ప్రోత్సహ మొనగ కొరడము. వి. పి. అర్జున మద్రాసు ప్రాంతినుండి కంపెనీ.

(301-594)

సాధ్యమనియు వెంకటాచల పండితులు శ్రీశీతారావున వైద్యశాల మొనాగు.

స్వచ్ఛమైన బంగారము

మేలైన

పుష్కరాగ

కెంపులు

ములు,

చేర్చి

ముక్కు

మున్నగునవి

సిద్ధముగా

చేసిన నిర్ణయ

ఉమ్మడి రామయ్య శాస్త్రి,

గురుస్వామి శాస్త్రి

నగల వర్తకులు,

(1342)

(5)

వై నాబజారులో, మదరాసు.

18 సంవత్సరముల నుండి చాల ప్రసిద్ధి చెందినది.

ఔషధము గాఢరూప మొదలగు అన్నివిధములైన ములకు గ్యాంగ్టోగా చెప్పబడినది. ఇది ముఖ్యమైన నివారకలచేత మూత్రమే తయారుచేయబడినది. ఒక మాత్రా నేవించిన ఉపశమనము ఇచ్చును. 12 గంటల కాలములో వ్యాధిని ఆపును. అయిదు రోజులలో వ్యాధిని నిర్మూలము చేయును. ఇంతకు మించి వ్రాయబడి లేదు. ఒక సీసానుండి రెప్పించుకొని నేవించినపిదప రోగులకి అనుభవముచూడ గుణమును తెలియగలదు. పోస్టుచార్జితో సహా బుడ్డి 1 కి రు 8-7-0 రెండింటికి రు 6-10-0 మూడింటికి రు 9-12-0 మాత్రమే.

[8458] ఉత్తరములు యింగ్లీషులో వ్రాయబడి యుచితము.

D. polines & Co

Chemists, No. 5 Harimohan Roy Lane Calcutta

Are you in the Full Glory
OF
Manly Strength

If not, you are in urgent need of radical
remedy to regain your strength and
Manly Power

TRY BRISHYA JOGA

Prepared on the basis of Makaradhwaj
Gold, Musk, Etc., in assimilable form.

It Guarantees Results.

It quickly renews VIGOUR and VITALITY
and restores power of SUPERB-MANHOOD.

Price one Phial (to last 30 days)

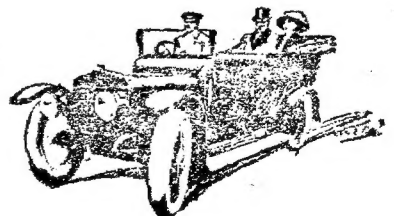
Rs. 6-4. Per V P. P. Rs 6-10.

THE

Kalpataru Ayurvedic Works

94 Grey street, CALCUTTA.

గ్యాల్వీస్ మోటారు పాఠశాల

ఈ పాఠశాలలో విద్యార్థులు 100 రూపాయలు కట్టిన, 2 మాసములలో మోటారు డ్రైవర్లుగా తయారై స్ట్రీట్ లెట్టు గవర్నమెంటు లైసెన్సు పొందగలరు. బస దొరకును. భోజనమునకు నెల 1-కి రు 16 లు చొప్పున కల్పించవలెను. (11)

GALLEY'S MOTOR INSTITUTE.

Post Box No. 1004, Kilpauk Madras.